اطلاعات روز

ETILAATROZ.COM

دوشنبه | ۳ قوس ۱۳۹۹ | ۲۳ نوامبر ۲۰۲۰ | سال نهم | شماره ۲۰۳۱ | ۸ صفحه

کرونا در افغانستان؛
شناسایی ۲۰۷ مریض جدید و فوت ۱۲ نفر در یک شبانه‌روز
صفحه ۲

اختطاف پسر رییس اتحادیه‌ی زرگران قندوز؛
زرگران دست به اعتراض زدند
صفحه ۲

نشست ژنو درباره افغانستان امروز برگزار می‌شود

۲

۶ شکایت انتخاباتی کمپین ترمپ در پنسیلوانیا ناکام ماند

۶ ایران تزریق گاز به سانتریفوژهای نطنز را تأیید کرد

۷ حالا که نه بارتو است نه آبیدال و نه ستین
لیونل مسی؛ چهره جدید یک بازنده

۷ هری کین:
صدرنشینی در هفته آخر مهم است

بانک مرکزی:
درپی‌گیری قتل یما سیاوش با نهادهای کشفی و امنیتی همکاری کرده‌ایم
صفحه ۲

سه کادر طبی افغانستان در هفته‌ی گذشته بر اثر ابتلا به کرونا جان باخته‌اند

صفحه ۲

کابل‌نان؛
دانشجوی گوشه‌نشین جشن‌های عروسی
صفحه ۳

مجلس سنا: جنایت جنگی نیروهای استرالیایی در افغانستان در دادگاه لاهه بررسی شود

اطلاعات روز: به دنبال نشر گزارش تحقیقی بازرس کل نیروهای دفاعی استرالیا از تخطی‌های جنگی نیروهای ویژه‌ی ارتش آن کشور در افغانستان، مجلس سنای کشور خواهان بررسی آن توسط دادگاه لاهه شده است. در خبرنامه‌ای که دیروز (یک‌شنبه، ۲ قوس) از سوی مجلس سنا به نشر رسیده، آمده است که | صفحه ۲

یادداشت‌روز

راه حل تنهاگذاشتن افغانستان نیست

امروز نشست ژنو در مورد افغانستان برگزار می‌شود. این نشست دوروزه، آخرین نشست دهه‌ی تحول افغانستان (۲۰۱۵ – ۲۰۲۵) است. بیشتر از ۱۰۰ دولت و سازمان بین‌المللی در این نشست حضور دارد و قرار است چشم‌انداز تازه‌ای برای ادامه کمک‌های جامعه جهانی به افغانستان تعریف و تعهد مالی جامعه جهانی برای چهار سال آینده افغانستان را مشخص کند. عنوان این نشست «صلح، رفاه و خودکفایی» است. احتمال تصمیم کاهش کمک‌های بین‌المللی به افغانستان در این نشست بسیار زیاد است. خبرگزاری‌های بین‌المللی قبلا گزارش داده است که افغانستان احتمالا از دونرهای بین‌المللی وعده‌ی کمک‌های کمتری را دریافت خواهد کرد. از طرف دیگر، پیش‌بینی‌ها این است که دونرها شرایط اهدای کمک‌ها را سخت‌گیرانه‌تر و مدت‌زمان کمک‌ها را کوتاه‌تر خواهند کرد. ادامه‌ی کمک‌های بین‌المللی و تعهد جامعه‌ی جهانی برای افغانستان حیاتی است. زیرا حدود ۷۵ درصد بودجه افغانستان به کمک‌های خارجی وابسته است. با توجه به ناکامی‌های حکومت در زمینه برآورده‌کردن تعهدات قبلی، شانس اندک و چشم‌انداز محدود افغانستان در این دور نشست ژنو،...

۲

گزارش

دستپاچگی در دقیقه نود
«کمیسیون مبارزه با فساد اداری» چگونه ایجاد شد؟

یک روز پس از این‌که سیگار یا دفتر بازرس ویژه امریکا برای بازسازی افغانستان از عملکرد ضعیف دولت افغانستان برای مبارزه با فساد | صفحه ٤

گفتگو

صلح در عدم صیانت از حقوق شهروندان؛ آرامشی که یک پایش می‌لنگد

شماری از پژوهش‌گران اجتماعی می‌گویند اگر در حکومت پس از توافق صلح حقوق شهروندان، به‌ویژه زنان نادیده گرفته شود و عدالت اجتماعی تامین نشود، صلح به‌دست‌آمده پایدار نخواهد بود.

ابراهیم داریوش، پژوهش‌گر اجتماعی و استاد دانشگاه، در گفت‌وگویی با شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر (شبکه) می‌گوید، حالت قطع جنگی را که در آن مردم در تکاپوی دست‌یابی به حقوق‌شان | صفحه ٥

گزارش

کودکان؛ قربانیان پنهان کرونا در افغانستان
از ابتلای نزدیک به سه‌درصد تا محرومیت از آموزش

براساس یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کودکان قربانیان پنهان ویروس کرونا هستند. اگرچه مطالعات نشان می‌دهد کودکان به دلایلی کمتر از دیگران به این بیماری مبتلا شده‌اند، اما بیشترین تأثیر را از این دوران متحمل شده‌اند. بر مبنای یافته‌های این گزارش که از پنج ارگان وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صحت عامه، وزارت معارف، وزارت داخله و ریاست عمومی مراکز اصلاح و تربیت اطفال به علاوه ۱۰۲ مکتب به دست آمده است، دلایلی چون فقر، بیکاری، کاهش درآمد خانواده‌ها و تعطیلی مکاتب در دوران کرونا تأثیرات منفی بر وضعیت حقوق بشری کودکان گذاشته است. بیش از دو درصد مبتلایان به کرونا کودکان هستند راضیه صیاد، رییس بخش کودک کمیسیون مستقل حقوق بشر می‌گوید براساس یافته‌های...

۳

ادامه‌یادداشت‌روز

افغانستان باید برای روزهای دشوارتر آماده شود. مقصر اصلی این وضعیت حکومت افغانستان است. ارزیابی‌های داخلی و بیرونی نشان می‌دهد که افغانستان در برآورده‌کردن تعهدات قبلی ناموفق بوده است. به‌ویژه در امر مبارزه با فساد. نظر نهادهای ناظر این است که حکومت افغانستان انجام تعهدها را تنها در روی کاغذ می‌تواند به جامعه‌ی جهانی نشان دهد. به این معنا که مبارزه دولت افغانستان با فساد در حد حرف است. شش سال پیش حکومت افغانستان در نشست لندن تعهد داده بود که کمیسیون مبارزه با فساد می‌سازد. این کمیسیون پس از شش سال تأخیر، چندی پیش ساخته شد و اعضای این کمیسیون یک روز پیش از برگزاری آخرین نشست دهه‌ی تحول افغانستان (۲۰۱۵ – ۲۰۲۵) سوگند یاد کرد. این یک نمونه از کم‌کاری حکومت در امر مبارزه با فساد و برآورده‌کردن تعهدات جامعه جهانی است.

افغانستان برای عبور از دشواری‌ها و سختی‌های سال‌های پیش‌رو و حفظ نظام و دست‌آوردهای دو دهه‌ی گذشته، وابستگی مطلق به حمایت‌های جامعه‌ی جهانی دارد. طوری که افغانستان در مبارزه با تروریزم، ایجاد نظام نوین، تکمیل ساختارها و نهادهای دولتی و بازسازی کشور پس از جنگ با حمایت‌های جدی و قاطعانه‌ی متحدان بین‌المللی به پیش رفت، در سال‌های پیش‌رو نیز برای عبور از دشواری‌ها، نیازمند حمایت جدی و قاطعانه‌ی متحدانش است. در حال حاضر بخش عمده‌ی بودجه‌ی توسعه‌ی و عادی افغانستان از طریق کمک‌های بین‌المللی تأمین می‌شود. اگر این کمک‌ها قطع یا حتا کاهش یابد، افغانستان قادر به پرداخت معاش‌های مأموران ملکی و نظامی‌اش و نیز پیش‌برد برنامه‌های دولت‌داری و توسعه‌ای‌اش نیست. درست است که تلاش‌های دولت افغانستان در مبارزه با فساد اداری و برآورده‌کردن تعهدات بین‌المللی تا کنون مورد قبول جامعه جهانی و خصوصا تمویل‌کنندگان افغانستان نبوده است، اما راه حل قطع کمک‌ها نیست. انتظار مردم افغانستان این است که جامعه جهانی افغانستان را تنها نگذارد.

راه حل این است که کمک‌ها با سازوکارهای درست و سالم در اختیار حکومت افغانستان قرار داده شود و برای مصرف درست کمک‌ها نظارت دقیق و سازوکاری سخت‌گیرانه‌تری وضع شود. برنامه‌های جدید و کارا عملی شود که کمک‌ها از افتادن در حلقوم اهریمن فساد جلوگیری شود. اگر کمک‌ها براساس نیازمندی و توسعه‌ی جامعه‌ی افغانستان به مصرف نرسد و از چگونگی تطبیق آن نظارت نشود، مانند سایر کمک‌های جامعه جهانی توسط شبکه‌های فساد در درون نظام و نهادهای اجراکننده‌ی آن حیف‌ومیل خواهد شد و آنچه که باقی خواهد ماند، بار سنگین این شکست است که بر دوش جامعه‌ی فقیر و نیازمند افغانستان خواهد افتاد. به‌ویژه این‌که به‌دلیل تحولات صلح افغانستان، بحران اجتماعی کرونا افزایش فقر و ناامنی وضعیت اجتماعی مردم شکننده‌تر از هر زمانی دیگری شده است.

نشست ژنو درباره افغانستان امروز برگزار می‌شود

اطلاعات روز: نشست ژنو در مورد افغانستان قرار است امروز (دوشنبه، ۳ قوس/۲۳ نوامبر) تحت عنوان «صلح، رفاه و خودکفایی» در کشور سویس برگزار شود.
وزارت مالیه‌ی افغانستان از ماه‌ها بدینسو برای این نشست آمادگی گرفته است. وزیران خارجه و مالیه‌ی افغانستان برای شرکت در این نشست به سویس رفته‌اند.
این نشست دو روزه آخرین نشست دهه‌ی تحول افغانستان (۲۰۱۵ – ۲۰۲۵) خواهد بود. این نشست پس از نشست‌های بروکسل در ۲۰۱۶ و نشست ژنو در ۲۰۱۸ برای افغانستان است. این نشست توسط افغانستان، فنلند و سازمان ملل متحد برگزار می‌شود و در آن بیشتر از ۱۰۰ دولت و سازمان بین‌المللی شرکت خواهند کرد.
افغانستان در نشست‌های قبلی بروکسل و ژنو، تعهد کرده بود که در بخش‌های مبارزه با فساد، ازدیاد عواید، حساب‌دهی، خودکفایی، حکومت‌داری خوب، اصلاحات و توسعه کار خواهد کرد. جامعه‌ی جهانی بسته‌ی کمکی ۱۵ میلیارد دالری را در چهار سال تعهد داده بود. در نشست ژنو حکومت افغانستان گزارش تطبیق تعهداتش را به جامعه جهانی ارائه می‌کند. حکومت انتظار دارد که کشورهای کمک‌کننده به حمایت‌های مالی‌شان از افغانستان برای چهار سال دیگر نیز ادامه دهند.
مسئولان در وزارت مالیه چندی پیش به روزنامه اطلاعات روز گفته بودند که حکومت افغانستان توانسته است حدود ۹۰ درصد تعهداتش را عملی کند.

مجلس سنا:

جنایت جنگی نیروهای استرالیایی در افغانستان در دادگاه لاهه بررسی شود

اطلاعات روز: به دنبال نشر گزارش تحقیقی بازرس کل نیروهای دفاعی استرالیا از تخطی‌های جنگی نیروهای ویژه‌ی ارتش آن کشور در افغانستان، مجلس سنای کشور خواهان بررسی آن توسط دادگاه لاهه شده است.
در خبرنامه‌ای که دیروز (یک‌شنبه، ۲ قوس) از سوی مجلس سنا به نشر رسیده، آمده است که اعضای آن ضمن استقبال از عذرخواهی دولت استرالیا در مورد مرتکب‌شدن «جنایت جنگی» توسط نیروهای آن کشور در افغانستان، تأکید کرده‌اند که باید با مرتکبان آن مطابق قوانین بین‌المللی برخورد شود.
به نقل از خبرنامه، آنان در نشست عمومی دیروز این مجلس همچنان تأکید کرده‌اند که باید دولت استرالیا به قربانیان این جنایت جنگی غرامت بپردازد.
از سویی هم، سناتوران کشور گفته‌اند که سایر جنایات دیگر جنگی که از سوی نیروهای بین‌المللی در افغانستان صورت گرفته، نیز باید توسط دادگاه لاهه پیگیری شود.
گزارش تحقیقی وزارت دفاع استرالیا در مورد تخطی‌های جنگی نیروهای ویژه‌ی ارتش آن کشور در افغانستان روز پنج‌شنبه‌ی هفته‌ی گذشته (۲۹ عقرب) منتشر شد. در این گزارش ۵۷ حادثه بررسی شده و هزاران نفر در آن شهادت داده‌اند.
در این گزارش که پس از چهارسال تحقیقات آماده شده، آمده است که نیروهای ویژه‌ی استرالیا در جریان جنگ افغانستان ۳۹ نفر را به‌طور غیرقانونی کشته‌اند. در گزارش همچنان آمده است که ۲۵ نفر از نیروهای ویژه‌ی هوایی استرالیا در این کشتارها دست داشته‌اند.
جنرال انگس کمپبل، فرمانده ارشد وزارت دفاع استرالیا گفته است که «موارد خجالت‌آوری» از یک «فرهنگ جنگ‌آوری» در میان سربازان در این گزارش فاش شده است.
او همچنان گفته است: «ادعا نمی‌شود که هیچ یک از این‌ها در شرایطی اتفاق افتاده که عامل ارتکاب دچار ابهام، سردرگمی یا اشتباه بوده است.»
افغانستان از نشر گزارش وزارت دفاع استرالیا استقبال کرد و آن را یک اقدام لازم در جهت تأمین شفافیت و کسب اطمینان از طی مراحل قانونی، تأمین عدالت و رسیدگی به قضایای قتل غیرقانونی شهروندان افغانستان خواند.

سه کادر طبی افغانستان در هفته‌ی گذشته بر اثر ابتلا به کرونا جان باخته‌اند

اطلاعات روز: وزارت صحت عامه اعلام کرده است که سه کادر طبی کشور در جریان یک هفته‌ی گذشته بر اثر ابتلا به ویروس کرونا جان باخته‌اند.
در خبرنامه‌ای که دیروز (یک‌شنبه، ۲ قوس) از سوی وزارت صحت عامه به نشر رسیده، آمده است که این کادرها شامل «عبدالواسع» «بشیر حلیمی» و «محب‌الله محب» می‌شوند. آنان داری رتبه و کرسی در دانشگاه‌ها نیز بوده‌اند.
به نقل از خبرنامه، این افراد از کادرهای ورزیده‌ی جامعه‌ی طبی کشور بوده‌اند.
وزارت صحت عامه جان‌باختن آنان را یک ضایعه‌ی بزرگ عنوان کرده است.
در همین حال، این وزارت از اعضای جامعه‌ی طبی، متخصصان، داکتران و کارمندان بخش‌های صحی کشور خواسته است که در هنگام عرضه‌ی خدمات به هدف جلوگیری از ابتلا به ویروس کرونا نکات صحی را رعایت کنند.
در اعلامیه تأکید شده است: «برای مبارزه با کرونا نیاز است که چین‌سفیدان کشور، مبارزان خط مقدم کرونا، بیش‌تر از بیش متوجه صحت شان باشند. این وطن برای شکست‌دادن کووید۱۹، بیش‌تر از هر کس و هرچیزی به چین‌سفیدان نیاز دارد.»
این درحالی است که تاکنون ۴۴ هزار و ۷۰۶ مورد مثبت ویروس کرونا به صورت رسمی در کشور ثبت شده است. از جمع مبتلایان این موارد، یک‌هزار و ۶۷۸ نفر جان باخته و ۳۵ هزار و ۹۳۴ نفر دیگر بهبود یافته‌اند.

بانک مرکزی:

در پی‌گیری قتل یما سیاوش با نهادهای کشفی و امنیتی همکاری کرده‌ایم

اطلاعات روز: در پی شکایت خانواده‌ی یما سیاوش مبنی بر عدم همکاری بانک مرکزی (د افغانستان بانک) در پیگیری قتل او با مراجع حقیقت‌یاب، این بانک می‌گوید که با نهادهای کشفی و امنیتی در این مورد همکاری همه‌جانبه کرده است.
در خبرنامه‌ای که دو روز پیش (شنبه، ۱ قوس) از سوی بانک مرکزی به نشر رسیده، آمده است: «د افغانستان بانک با نهادهای کشفی و امنیتی همکاری‌های همه‌جانبه کرده و برای میرهن‌ساختن این رویداد از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نخواهد ورزید.»
به نقل از خبرنامه، این بانک معلومات «جی‌پی‌اس» (مکان‌یاب) موتر حامل یما سیاوش، تصاویر کمره‌های امنیتی بانک و سایر معلومات مرتبط را با نهادهای کشفی و امنیتی شریک کرده است که هم‌اکنون تحت بررسی این نهادها قرار دارد.
بانک مرکزی گفته که امیدوار است تا پس از تکمیل بررسی‌ها، نتایج آن از طرف نهادهای امنیتی و کشفی همگانی شود.
یما سیاوش، مجری سابق تلویزیون خصوصی «طلوع نیوز» و مشاور امور روابط عامه‌ی آمریت عمومی دفتر ریاست بانک مرکزی (د افغانستان بانک) و دو همکار دیگرش دو هفته‌ی پیش (شنبه، ۱۷ عقرب) در انفجار ماین مقناطیسی در ساحه‌ی مکروریان ناحیه‌ی اول شهر کابل کشته شدند.
نُه روز پس از این رویداد، خانواده‌ی یما سیاوش در شکایت‌نامه‌ای کشته‌شدن او را «مرموز» خوانده و خواستار بررسی آن از سوی دولت شد. این خانواده گفته است که نسبت به عمل‌کرد بانک مرکزی در مورد انفجار بر موتر آقای سیاوش نیز مشکوک است. در شکایت‌نامه گفته شده است که اداره‌ی بانک مرکزی با مراجعی که علاقمند حقیقت‌یابی این حادثه بودند، حاضر به همکاری نشده است.
این خانواده همچنان از حکومت خواسته بود که باید جریان رفت‌وبرگشت موتر حامل یما سیاوش از منزل او تا بانک مرکزی را از طریق مکان‌یاب از زمان تقرر او تا روز حادثه مورد بررسی قرار دهد و با تصاویر کمره‌های امنیتی بانک مرکزی، چهارراهی‌ها و این مسیر مقایسه داده شود.
که در کمره‌های امنیتی دستکاری صورت گیرد، برای خود حق می‌دهد که یک هیأت کرمنال تخنیک بی‌طرف را از سازمان ملل متحد مطالبه کند.

کرونا در افغانستان؛ شناسایی ۲۰۷ مریض جدید و فوت ۱۲ نفر در یک شبانه‌روز

اطلاعات روز: وزارت صحت عامه‌ی کشور اعلام کرد که در بیست‌وچهار ساعت گذشته، ۱۳۰۷ نمونه‌ی مشکوک به ویروس کرونا در لابراتوارهای این وزارت تست شده که نتایج آزمایش ۲۰۷ مورد آن مثبت تشخیص شده است.
این تعداد موارد مثبت کرونا در ولایت‌های کابل، قندهار، بلخ، ننگرهار، پکتیا، دایکندی، نیمروز و پکتیکا به ثبت رسیده است. به این ترتیب، شمار مبتلایان به ویروس کرونا در کشور به ۴۴ هزار و ۷۰۶ نفر افزایش یافته است.
همچنان در بیست‌وچهار ساعت گذشته، ۱۲ مریض «کووید۱۹» جان داده‌اند. شمار فوتی‌های ناشی از مریضی «کووید۱۹» در کشور به یک‌هزار و ۶۸۷ نفر افزایش یافته است.
براساس معلومات وزارت صحت عامه، در بیست‌وچهار ساعت گذشته، ۵۱۲ فرد مبتلا به کرونا بهبود یافته‌اند. شمار بهبودیافتگان این ویروس در کشور به ۳۵ هزار و ۹۳۴ نفر رسیده است.

اختطاف پسر رییس اتحادیه‌ی زرگران قندوز؛ زرگران دست به اعتراض زدند

اطلاعات روز: شورای ولایتی قندوز تأیید می‌کند که افراد ناشناس پسر رییس خان، رییس اتحادیه‌ی زرگران این ولایت را اختطاف کرده‌اند.
محمدیوسف ایوبی، رییس شورای ولایتی قندوز به روزنامه اطلاعات روز گفت که پسر رییس اتحادیه‌ی صرافان این ولایت حوالی ساعت ۷:۴۰ صبح دیروز (یک‌شنبه، ۲ قوس) از نزدیکی مکتب «القلم» در شهر قندوز اختطاف شده است. او افزود که این کودک دانش‌آموز این مکتب است و افراد ناشناس او را هنگام رفتن از خانه به طرف مکتب اختطاف کرده‌اند.
در همین حال، آقای ایوبی گفت که زرگران، طلافروشان، متنفذان قومی و اعضای شورای ولایتی قندوز در پی این واقعه، با تجمع در خانه‌ی رییس زرگران دست به اعتراض زده‌اند.
به گفته‌ی او، از مدتی به این طرف ره‌گیری، سرقت‌های مسلحانه و ترور در شهر قندوز و مسیرهای ولسوالی این ولایت به‌گونه‌ی «نگران‌کننده» افزایش یافته است.
رییس شورای ولایتی قندوز تأکید کرد که معترضان خواهان اتخاذ تدابیر بیشتر حکومت در مبارزه با جرایم جنایی در این ولایت شده‌اند.
هنوز مسئولان امنیتی در این مورد چیزی نگفته‌اند.
ولایت قندوز در شمال‌شرق کشور از ولایت‌های ناامن است. پیش از این نیز زرگران در پیوند به ناامنی‌ها در شهر قندوز دست به اعتراض زده بودند.

کودکان؛ قربانیان پنهان کرونا در افغانستان

از ابتلای نزدیک به سه‌درصد تا محرومیت از آموزش

معصومه جعفری
گزارشگر

براساس یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کودکان قربانیان پنهان ویروس کرونا هستند. اگرچه مطالعات نشان می‌دهد کودکان به دلایلی کمتر از دیگران به این بیماری مبتلا شده‌اند، اما بیشترین تأثیر را از این دوران متحمل شده‌اند.
بر مبنای یافته‌های این گزارش که از پنج ارگان وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صحت عامه، وزارت معارف، وزارت داخله و ریاست عمومی مراکز اصلاح و تربیت اطفال به علاوه ۱۰۲ مکتب به دست آمده است، دلایلی چون فقر، بیکاری، کاهش درآمد خانواده‌ها و تعطیلی مکاتب در دوران کرونا تأثیرات منفی بر وضعیت حقوق بشری کودکان گذاشته است.

بیش از دو درصد مبتلایان به کرونا کودکان هستند

راضیه صیاد، رییس بخش کودک کمیسیون مستقل حقوق بشر می‌گوید براساس یافته‌های گزارش تحقیقی این کمیسیون و با استناد به معلومات وزارت صحت عامه از میان ۳۸ هزار و ۶۴۱ نفر که تا ۵ میزان ۹۹ به کووید۱۹ مبتلا شدند یک‌هزار و ۱۲۶ تن برابر با ۲،۹ درصد کودکان هستند که از این میان ۸۵ نفر معادل ۷،۵ درصد زیر ۷ سال بوده و ۱۹۰ نفر معادل ۱۶،۹ درصد زیر ۱۳ سال هستند. همچنین در این گزارش آمده است ۸۵۱ نفر معادل ۷۵،۶ درصد نیز زیر ۱۹ سال بوده‌اند. خانم صیادی می‌گوید براساس معلومات وزارت صحت عامه افغانستان، از آغاز دوران کرونا ۶ کودک که یکی از آن‌ها دختر بوده به علت کرونا فوت کرده‌اند.
رییس بخش کودکان در کمیسیون مستقل حقوق بشر می‌گوید براساس تحقیقاتی که نهادهای ملی و بین‌المللی در افغانستان انجام داده‌اند، پس از شیوع ویروس کرونا شمار افراد دارای سوءتغذیه افزایش یافته است و ۲،۹ میلیون کودک زیر پنج سال با تغذیه‌ی حاد روبه‌رویند. او می‌افزاید یافته‌های نهاد محافظت از کودکان نشان می‌دهد که پیش از شیوع ویروس کرونا ۵،۶ میلیون کودک به کمک‌های بشردوستانه نیاز داشتند که با گسترش این ویروس ۸،۱۲ میلیون کودک به این کمک‌ها ضرورت دارند.
بررسی وضعیت حقوق بشری کودکان افغانستان در دوران کرونا در سه عرصه‌ی دسترسی به خدمات صحی، آموزش و تعلیم و همچنین بهره‌مندی از مصونیت در برابر خشونت‌ها از یافته‌های این گزارش تحقیقی است.

کودکان و دسترسی به آموزش

راضیه صیادی رییس بخش کودک کمیسیون مستقل حقوق بشر می‌گوید در جریان شیوع کرونا یافته‌های نهادهای ملی دیگر نشان می‌دهد که ۱۰ میلیون کودک از آموزش محروم شده‌اند و آموزش‌های آنلاین وزارت معارف نیز موثریتی نداشته است. او تأکید می‌کند عواملی چون فقر، نبود انترنت در برخی مناطق، نبود برق و عدم دسترسی به تلفن و کامپیوتر سبب محرومیت کودکان از آموزش شده است.
براساس یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر از میان ۱۰۲ باب مکتب که شامل این تحقیق بوده است، ۸۹ مکتب دولتی و ۱۳ مکتب خصوصی فقط ۵ مکتب دولتی و ۱۱ مکتب خصوصی تأیید کرده‌اند که آموزش آنلاین داشته‌اند.

کاهش خشونت بر کودکان؟

یافته‌های تحقیقی کمیسیون مستقل حقوق بشر نشان می‌دهد که میزان خشونت در دوران کرونا کاهش یافته است. بدین ترتیب که در شش ماه اول سال ۹۹ یک‌صد و چهل و یک مورد به ثبت رسیده که ۱۳،۵ درصد کاهش را نسبت به شش ماه اول سال ۹۸ را نشان می‌دهد.
خانم صیاد می‌گوید با این‌که وزارت داخله نیز با ارائه‌ی آماری میزان خشونت بر کودکان را کمتر از گذشته توصیف می‌کند اما ممکن است این کاهش به‌دلیل محدودیت رفت‌وآمد در دوران قرنطین و ثبت قضیه خشونت بوده و قضایا بیشتر از آمار و ارقامی است که ارائه می‌شود.
او می‌افزاید خشونت بر کودکان به سه دسته تقسیم می‌شود: براساس معلومات وزارت داخله ۹،۶ درصد خشونت‌ها از سوی پدر و مادر، ۱۲ درصد از طرف سایر اعضای خانواده و ۷۸،۴ درصد از سوی دیگر افراد بر کودکان اعمال می‌شود.
رییس بخش کودکان همچنین می‌افزاید شمار کودکان کار در دوران کرونا افزایش یافته است. خانم صیادی می‌گوید براساس معلومات وزارت کار و امور اجتماعی شمار کودکان کار در افغانستان پیش از کرونا ۲،۱ میلیون کودک بوده که ۱،۳ میلیون از آن‌ها مصروف کارهای شاقه بوده‌اند، اما در دوران کرونا این آمار به بیش از ۲،۵ میلیلون افزایش یافته است که از این میان ۱،۵ میلیون مشغول کارهای شاقه‌اند.

تجربه ناموفق حکومت افغانستان

کمیسیون حقوق بشر می‌گوید این تحقیق به هدف جلب توجه حکومت افغانستان و حمایت از کودکان انجام شده است. خانم صیاد با درنظرداشت مشکلات و چالش‌ها و یافته‌های این کمیسیون در رابطه با کودکان می‌گوید این یافته‌ها نشان داد که دولت افغانستان تجربه‌ی موفقی در زمینه‌ی دسترسی اطفال قربانی خشونت به مراکز مسئول نداشته‌اند و کودکان کمتری توانسته‌اند شکایات خود را ثبت کنند. او یادآور شد بحران کرونا و خانه‌نشینی کودکان صدمات جدی به روند آموزش و سلامت روانی آن‌ها داشته است و با توجه به تأثیرات کووید۱۹ بر وضعیت حقوق بشری کودکان، دولت افغانستان باید بودجه بیشتری برای نهادهای حامی کودکان اختصاص دهد تا در زمینه‌ی توسعه‌ی آگاهی عامه و افزایش آگاهی کودکان از خطرات این بیماری، برنامه‌ریزی و کار کنند.
پیشنهاد دیگر این کمیسیون این است که دولت با ایجاد ظرفیت‌های صحی برای کودکان در کلینیک‌ها و شفاخانه‌ها آن‌ها را حمایت و برای جبران عقب‌ماندگی کودکان در زمینه آموزش و تعلیم برنامه‌ریزی دقیقی روی دست گیرد. دوم این‌که دولت افغانستان مراکز ثبت و تشخیص کرونا را افزایش داده و ظرفیت حمایت‌های اطفال و مادران مبتلا در جریان این اپیدمی را افزایش دهد.

شناسایی کودکان بی‌هویت

کمیسیون مستقل حقوق بشر در گزارش تحقیقی دیگری دریافته است دهها کودک در سراسر پرورشگاه‌های کشور بدون هویت زندگی می‌کنند. نجیب‌الله زدران، هماهنگ‌کننده‌ی ملی اطفال در کمیسیون مستقل حقوق بشر در مورد بخش دوم گزارش تحقیقی این کمیسیون می‌گوید این نهاد آمار مربوط به کودکان بدون هویت را در نتیجه‌ی نظارت کارمندان کمیسیون بر پرورشگاه‌ها به‌دست آورده است. براساس این گزارش بیشترین کودکان بدون هویت در ولایت هرات هستند. آقای زدران می‌افزاید یازده کودک در کابل، هشت کودک در بلخ، یک کودک در غزنی، یک کودک در سمنگان، دو کودک در سرپل، دو کودک در قندهار و سه کودک در ننگرهار شناسایی شده‌اند و در مجموع ۶۷ کودک شامل ۵۳ پسر و ۱۴ دختر بی‌سرنوشت در پرورشگاه‌ها زندگی می‌کنند. این کودکان بدون هویت‌اند که توسط اداره‌های دولتی و مردم به این پرورشگاه‌ها آورده شده‌اند و تاکنون کسی از آن‌ها سراغی نگرفته است. آقای زدران گفت با آن‌که دفاتر ساحوی و ولایتی شبکه‌ی محافظت از اطفال (CPAN)) این موضوع را بارها مطرح و در این باره داد‌خواهی کرده‌اند، اما تاکنون اقدامی در این باره صورت نگرفته است.
قانون ثبت احوال نفوس، اشخاص حقیقی یا حقوقی را مکلف می‌کند در صورت یافتن کودکان بدون هویت، قضیه را به اداره‌ی پولیس مربوطه راجع کند و گزارش آن به دفتر ثبت احوال نفوس و سپس به دادگاه ذی‌صلاح ارسال می‌شود. دادگاه و اداره‌ی ثبت احوال نفوس در همکاری با هم پس از تحقیقات طب عدلی و تجزیه و تحلیل DNA یک نام و هویت به کودک اعطا می‌کنند.
براساس ماده هشتم کنوانسیون حقوق کودکان، کشورهای متعهد به کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک، برای حفظ هویت خود از جمله ملیت، نام و روابط خانوادگی کودک را طبق قانون و بدون مداخله تضمین خواهد کرد و در مواردی که کودک به‌طور غیرقانونی از تمام یا برخی از حقوق مربوط به هویت خود محروم شود کشورهای عضو، حمایت و مساعدت‌های لازم را برای استیفای سریع حقوق به عمل خواهند آورد.
براساس یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر، پیش از کرونا در مراکز اصلاح و تربیت کودکان در سراسر کشور، ۷۴۶ کودک حضور داشتند که ۲۷ دختر و ۷۱۹ تن آن‌ها پسر بودند، اما برمبنای فرمان رییس‌جمهور به آزادی برخی از محبوسین به علت شیوع کرونا ۲۹۴ تن رها شدند که شامل ۳ دختر و ۲۹۱ تن پسر می‌شد.
کمیسیون مستقل حقوق بشر به‌منظور حمایت از این شمار کودکان پیشنهاد می‌کند که در رابطه به کودکان مجهول‌الهویه باید اقدامات جدی روی دست گرفته شود و میان دسته‌های مختلف کودکان بدون هویت یعنی کسانی که توسط والدین رها شده‌اند و کسانی که از درگیری‌های مسلحانه متأثر شده‌اند تمایز قائل شود. این کمیسیون تأکید می‌کند برای تثبیت هویت این کودکان دفاتر ثبت احوال نفوس در منطقه و یا محاکمی که کودک به آن‌جا ارجاع داده شده باید بررسی شود. جست‌وجو و شناسایی خانواده و بستگان کودک از طریق رسانه‌های همگانی و شبکه‌های اجتماعی با خصوص اطمینان از این‌که بر آینده کودک تأثیر منفی نداشته باشد از موارد پیشنهادی این کمیسیون است.

کابل‌نان
روایت خیابان‌های کابل جان

دانشجوی گوشه‌نشین جشن‌های عروسی

سهراب سروش

در زندگی جاری در کابل کم پیش می‌آید که تعداد زیادی مردم با هم خوشحال و سرشار از حس خوب باشند. یکی از معدود لحظه‌هایی که این اتفاق می‌افتد، موقع رفتن به عروسی و حضور در جشن‌های عروسی است. به‌نظر نمی‌رسد کسی از رفتن به جشن عروسی دلهره داشته باشد و با ترس و نگرانی وارد محفل شود، اما «خیرعلی میهن‌یار» قصه می‌کند که همیشه با تشویش و نگرانی وارد جشن‌های عروسی می‌شده است. دلیل تشویش‌هایش هم این بوده که او بدون هیچ نسبتی با عروس و داماد به عروسی می‌رفته؛ بدون این‌که کسی از بستگان آن‌ها را در زندگی‌اش حتا از دور دیده باشد. بی‌هیچ دعوتی... خودش، خودش را به عروسی دعوت می‌کرده است.
نه یک بار، بلکه بار-بار؛ خزان و زمستان و بهار.
قصه از آن‌جا شروع می‌شود که او در سال ۱۳۹۳ از بامیان برای آموختن رشته‌ی انجنیری به کابل می‌آید. در کابل، در خوابگاهی اتاق می‌گیرد. خوابگاه در جوار یک کلوپ عروسی موقعیت دارد. اولین بار همراه هم‌اتاقی‌هایش به یک همایش انتخاباتی در آن کلوپ دعوت می‌شود. در آن همایش علاوه بر مستفیدشدن از سخنرانی‌های پرشور، همه‌جانبه و البته هوایی، با غذایی پذیرایی می‌شود که معده‌اش تعجب می‌کند. حالا با خنده و شوخ‌طبعی به یاد می‌آورد: «اول چند غوری فیرنی روی میز ما گذاشتند. فکر می‌کردم غذای چاشت ما همین است. بعد دیدم قابلی آمد، کباب آمد، انواع میوه آمد، چند رقم پیپسی آمد. روی میز پر شد؛ آن‌قدر که جا نماند. اولین بار بود که فیرنی می‌خوردم. دو قوطی پیپسی نوشیدم.»
روز بعد متوجه می‌شود که صدای «گنجشکک طلایی» کلوپ و حتا ساختمان خوابگاه را به لرزه درآورده است؛ دل او را نیز. لباس‌های نُوش را می‌پوشد و بی‌خبر از اتاق بیرون می‌رود. دستانش داخل جیب‌های پشت پتلونش با حال و هوای فیلم‌های «چارلی چاپلین» به دروازه‌ی کلوپ نزدیک می‌شود. صفی از مردان جوان با لباس‌های یک‌دست، دست به سینه به او خوش‌آمد می‌گوید، اما به دروازه که نزدیک‌تر می‌شود، یک نفر که بالای یک چوکی نشسته از او کارت دعوت مطالبه می‌کند. دستانش را از جیبش بیرون می‌آورد و می‌بیند که خالی است. می‌گوید کارت را با خود نیاورده است. برایش می‌فهمانند که بدون کارت اجازه ندارد داخل برود. ناچار از پیش صف مردانی که حالا دست‌های‌شان را از روی سینه برده و روی دنبه‌های‌شان به هم گره زده‌اند، برمی‌گردد. یکی آن‌ها از صف خارج می‌شود و چند کودک کار را از محوطه‌ی هتل تا خیابان می‌دواند. در خیابان او نیز خود را میان کودکان اسپندی، جوراب‌فروش و گدا پیدا می‌کند.
فردایش درحالی‌که هم‌اتاقی‌های خیرعلی تصمیم گرفته‌اند، برای شب تخم مرغ بپزند، صدای «گدب و گدوب» موسیقی می‌آید که می‌خواند: «یک قدم پس، یک قدم پیش» خیرعلی قدم پیش می‌گذارد و بی‌خبر از اتاق خارج می‌شود. این بار نقشه کشیده و قصد ندارد ناکام برگردد. صحنه‌ی پیش دروازه‌ی کلوپ با اندکی تفاوت مثل روز گذشته تکرار می‌شود تا این‌که او می‌رسد پیش کسی که از او کارت مطالبه می‌کند. فوری می‌گوید: «کارت را خانواده به دروازه‌ی زنانه‌ی سالن برده.» حقه‌ی ساده‌اش کار می‌کند و او اجازه می‌یابد وارد سالن شود. وارد سالن که می‌شود، آوازخوان کرایی آهنگ بدل کرده است: «شاه آمد و شاه آمد، شاه از امریکا آمد.»
خیرعلی مثل شاه آرام می‌رود گوشه‌ی سالن سر یک چوکی می‌نشیند. سالن اما شلوغ است و بساط رقص گرم. دیگران هم در کمال صفا و صمیمیت باهم می‌گویند و می‌خندند. او ساکت گوشه‌ای می‌نشیند و به نقطه‌ی نامعلومی خیره می‌شود. چند دقیقه‌ای به آدم‌های اطرافش نگاه می‌کند، ولی هیچ کسی را نمی‌بیند که مثل خودش ساکت و آرام سر جایش نشسته و چشمانش به نقطه‌ی نامعلومی دوخته شده باشد. با همین وصف چند ساعت در انتظار غذا صبر می‌کند.
از آن پس هر شب که صدای موسیقی می‌شنود، خودش را به عروسی دعوت می‌کند. جالب این‌که تقریبا هر شب صدای موسیقی می‌شنود. به مرور یاد می‌گیرد، وقتی از جلو صف مردان دست به سینه تیر می‌شود، لبخند بزند و چند بار «مبارک، مبارک» بگوید. همچنان می‌فهمد که مردم از سه ماه پیش برای برگزاری جشن عروسی‌شان در این کلوپ در انتظار می‌مانند و مهم‌تر از همه می‌فهمد که «گارسون‌ها» هرشب توزیع غذا را دقیقا از کجا شروع می‌کند. درست همان نقطه را برای نشستن انتخاب می‌کند. غذایش را که نوش جان می‌کند، زودتر از این‌که آوازخوان «ماه من آستا برو» را بخواند، سریع از سالن خارج می‌شود. بعضی شب به اتاق که می‌رسد، می‌بیند هم‌اتاقی‌هایش بر سر آشپزی جنجال کرده و در نهایت مجبور شده «چای‌بوره» بخورند.
این جا کابل جان است؛ شهر عروسی‌های گزاف و پرطمطراق و شهر هزاران دانشجوی بی‌پول و بی‌امکانات.

دستپاچگی در دقیقه نود

«کمیسیون مبارزه با فساد اداری» چگونه ایجاد شد؟

الیاس نواندیش
گزارشگر

یک روز پس از این‌که سیگار یا دفتر بازرس ویژه امریکا برای بازسازی افغانستان از عملکرد ضعیف دولت افغانستان برای مبارزه با فساد سخن گفت و اعلام کرد که حکومت این کشور با فساد در روی کاغذ و با برگزاری جلسات مبارزه می‌کند، نه در عمل، محمداشرف غنی کمیسیون مبارزه با فساد را ایجاد و پنج عضو این کمیسیون را معرفی کرد.
آقای غنی که در ششمین جلسه‌ی سالانه اتحادیه اروپا در زمینه‌ی مبارزه با فساد در ارگ ریاست‌جمهوری صحبت می‌کرد، گفت که یکی از مسئولیت‌های اصلی کمیسیون مبارزه با فساد درج و اعلام دارایی‌های مقام‌های عالی‌رتبه دولت است. او گفت که این کمیسیون پنج‌نفره، تمام اختیارات قانونی لازم را دارد از همین رو در برابر مردم، حکومت و شورای ملی پاسخگو است.
همایون حامد، مریم زرمتی، عبدالقیوم نظامی، سید محمدمهدی هاشمی و فرخ‌لقا پنج نفری‌اند که براساس فرمان شماره ۱۱۰ مورخ ۲۲ عقرب ۱۳۹۹ رییس‌جمهور به‌حیث اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری معرفی شده‌اند.
اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری روز یک‌شنبه (۲ قوس) در ارگ ریاست‌جمهوری سوگند یاد کردند. رییس‌جمهور غنی در این مراسم خطاب به اعضای کمیسیون گفت: «امیدوارم که آرزوی مردم افغانستان را به حقیقت مبدل سازید. هرکجا که فساد است، باید آشکار و به مردم تشریح شود و شما به حمایت مطلق ریاست‌جمهوری اعتماد داشته باشید.»
ایجاد این کمیسیون اما با انتقاد گسترده‌ی نهادهای جامعه مدنی مواجه شده است. گروه کاری مشترک جامعه مدنی می‌گوید حکومت با نقض قانون، «کمیسیون سیاسی مبارزه با فساد» را ایجاد کرده است. این گروه از حکومت خواسته است که تعیین کمیشنران این کمیسیون را لغو و براساس قانونی که از سوی شورای ملی تصویب خواهد شد، روند ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد را به پیش ببرد.
کمیسیون مبارزه با فساد چیست و چگونه ایجاد شده است. چرا نهادهای جامعه مدنی با ایجاد و معرفی اعضای این کمیسیون مخالف‌اند؟
عده‌ای با اشاره به نزدیک‌شدن کنفرانس ژنو در مورد افغانستان، می‌گویند ایجاد این کمیسیون یک امر سیاسی از سوی حکومت است، اما حکومت می‌گوید ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد اداری یکی از تعهدات دولت به جامعه جهانی بوده است.

جنجال بر سر قانون

شش سال قبل دولت افغانستان در کنفرانس لندن متعهد شد تا کمیسیون مبارزه با فساد اداری را ایجاد کند. در آن زمان افغانستان به کمک‌کنندگان خارجی گفته بود که «کمیسیون مستقل مبارزه با فساد اداری را با عضویت اعضای جامعه مدنی و حقوق‌دانان توانا ایجاد می‌کند تا پرونده‌های فساد اداری را در موعد معین بررسی کنند.»
پس از آن حکومت افغانستان کار روی تهیه قانون مبارزه با فساد اداری را آغاز کرد. براساس معلوماتی که دیدبان شفافیت در اختیار اطلاعات روز قرار داده است، از سال ۱۳۹۶ تا سال ۱۳۹۷ خورشیدی کار روی مسوده این قانون در گروه کاری قوانین وزارت عدلیه انجام شده است. سپس کابینه این قانون را تصویب و رییس‌جمهور آن‌را طی فرمان تقنینی توشیح کرده است. اما این قانون سپس تحریف و جامعه مدنی از آن حذف شده است.
دیدبان شفافیت گفته است: «بررسی قانون توسط جامعه مدنی نشان می‌داد که حداقل ۴۲ مورد نسبت به طرحی که توسط کابینه تصویب شده بود، قانون نشر شده تفاوت داشت. تحریفات قانون شامل از بین بردن کمیته گزینش مختلط و گرفتن صلاحیت نظارت از نهادهای عدلی و قضایی می‌شد.»
قانون مبارزه با فساد اداری در ۱۴ سنبله ۱۳۹۷ در پنج فصل و ۴۰ ماده از سوی رییس‌جمهور توشیح و در ۱۸ میزان ۱۳۹۷ در جریده‌ی شماره ۱۳۱۴ منتشر شد. ماده نهم این قانون در مورد گزینش اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری و بررسی اسناد آنان موجودیت کمیته گزینش را تعریف کرده و گفته است که «کمیته گزینش به ترکیب رییس ستره محکمه به‌حیث رییس، لوی سارنوالی به‌حیث عضو و رییس کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی به‌حیث عضو» ایجاد می‌شود. در فقره سوم این ماده چنین تصریح شده است: «ستره محکمه مکلف است، شش ماه قبل از ختم میعاد مندرج فقره‌ی ۶ ماده دهم این قانون، زمینه ایجاد کمیته گزینش را جهت گزینش اعضای جدید فراهم نماید.»
براساس معلومات دیدبان شفافیت افغانستان، پس از ماه‌ها دادخواهی و برگزاری جلسات، سرانجام اشرف غنی قبول کرد تا قانون مبارزه با فساد تعدیل و به شکل اصلی آن برگردد. این نهاد گفته است که در تعدیل قانون، پنج اداره دولتی هریک پنج نفر و جامعه مدنی به‌صورت عموم ۲۵ نفر را برای عضویت در کمیسیون مبارزه با فساد معرفی می‌کردند و صلاحیت نظارتی کمیسیون مبارزه با فساد نیز برگشتانده شد.
در تعدیل ماده نهم قانون مبارزه با فساد اداری که در ۳ حمل ۱۳۹۸ در جریده‌ی شماره ۱۳۳۹ منتشر شد، آمده است «ستره محکمه، وزارت‌های عدلیه و امور زنان، اداره سارنوالی و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان هریک پنج پنج نفر و نهادهای جامعه مدنی ذیربط مبارزه با فساد اداری بیست‌وپنج نفر اشخاص واجد شرایط مندرج ماده‌ی هشتم این قانون را در هماهنگی با نهادهای ولایتی مربوطه» مطابق طرزالعمل به کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی معرفی می‌نمایند.
براساس این قانون، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، اسناد اشخاصی که برای عضویت در کمیسیون مبارزه با فساد معرفی می‌شوند را بررسی و فهرست «حداقل پانزده نفر اشخاص واجد شرایط» را برای تصمیم‌گیری به رییس‌جمهور ارایه می‌کند.
رییس‌جمهور پس از مشوره با مسئولان مراجع دولتی و رؤسای نهادهای جامعه مدنی ذی‌ربط مبارزه با فساد اداری، پنج نفر را «به‌حیث اعضای کمیسیون که حداقل دو نفر آن‌ها زن باشد» تعیین می‌کند.

اخراج یا مخالفت با پروسه؟

اشرف غنی در اواخر سال ۱۳۹۷ خورشیدی فرمان شماره ۳۵۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۲ خود را در مورد تعیین اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری صادر کرد. به دنبال آن کمیسیون اصلاحات اداری افغانستان از اداراتی چون دادگاه عالی، وزارت‌های عدلیه و امور زنان، دادستانی کل و کمیسیون حقوق بشر افغانستان خواست هر نهاد پنج فرد واجد شرایط را برای عضویت در این کمیسیون معرفی کنند. این کمیسیون از نهادهای جامعه مدنی نیز خواسته بود که ۲۵ فرد واجد شرایط را برای عضویت در کمیسیون مبارزه با فساد اداری معرفی کنند.
اما در ماه حمل ۱۳۹۸ نهادهای جامعه مدنی مرتبط با مبارزه با فساد اداری از حکومت خواستند تا کمیسیون مستقل مبارزه با فساد اداری را در مطابقت با معیارهای جهانی ایجاد کند. این نهادها مدعی بودند که «در این شیوه‌ی گزینش، رییس‌جمهور و کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی دست بالا و تأثیرگذاری زیاد در انتخاب اعضای کمیسیون دارد؛ در حالی که کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی نهاد مستقل نیست و دادن صلاحیت انتخاب اعضای کمیسیون به یک نهاد منجر به ایجاد کمیسیون سیاسی و جانب‌دار خواهد شد.»
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی افغانستان می‌گوید که این کمیسیون برای تأمین شفافیت کامل پروسه، از نهادهای جامعه مدنی خواست تا نمایندگان خود را برای عضویت در کمیته تشخیص و کمیته تخنیکی معرفی کنند.
عبدالفرید احمد، سخن‌گوی این کمیسیون به اطلاعات روز گفت: «کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به منظور نهایی‌سازی طرزالعملی که امور این پروسه‌ی ملی را تنظیم می‌کند، جلسات متعدد کاری را با نمایندگان نهادهای جامعه مدنی تدویر کرد. این طرزالعمل بعد از سه بار تعدیل و شامل‌سازی نظریات اعضای محترم جامعه مدنی به تاریخ ۱۷ قوس ۱۳۹۸ نهایی شد.»
به گفته‌ی سخن‌گوی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی، براساس طرزالعمل، از میان چهار تن از اعضای کمیته‌های تخنیکی و تشخیص، دو تن از اعضای جامعه مدنی (یک نفر از دیدبان شفافیت افغانستان و یک نفر از موسسه عدالت افغانستان) برای عضویت در کمیته‌های تخنیکی و تشخیص معرفی شده بودند.
کمیته تخنیکی در آن زمان وظایف خود در خصوص ارزیابی اسناد نامزدان را نهایی کرد و حاصل کار خود را به کمیته تشخیص ارایه کرد. به دنبال آن کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی در اواخر ماه حوت ۱۳۹۸ اعلام کرد که نخستین جلسه‌ی کمیته تشخیص اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری برای بررسی اسناد مربوط به گزینش ابتدایی نامزدان پیشنهادی «با حضور ناظران» برگزار شده است. در این جلسه یک عضو این کمیسیون، یک نفر از اداره بازرس، یک نماینده‌ی حامی زنان در جامعه مدنی و یک نماینده‌ی جامعه مدنی در بخش مبارزه با فساد اداری حضور داشته‌اند.
در اعلامیه‌ی خبری کمیسیون اصلاحات اداری آمده است: «در نخستین جلسه‌ی کمیته‌ی گزینش که در کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی برگزار شد، پس از بررسی اسناد ۴۷ تن از نامزدان، ۲۳ تن تأیید و ۱۲ تن آنان رد شدند. ۱۲ نامزد دیگر می‌توانند در صورت ارائه‌ی اسناد کمبود، واجد شرایط شناخته شوند.»
اکرام افضلی می‌گوید نمایندگان نهادهای جامعه مدنی در جریان انتخاب ۱۵ نامزدی که به ریاست‌جمهوری معرفی شده‌اند، نیستند و در جلسه اسناد بعضی از نامزدان بررسی شد اما هیچ‌کس انتخاب و نهایی نشد. آقای افضلی بدون نام گرفتن از شخص و یا نامزدی گفت که برخی از نامزدان اسناد شان ناتکمیل بود و از کمیسیون اصلاحات اداری خواست شد تا اسناد این نامزدان تکمیل شود ولی اصلاحات اداری اسناد برخی از نامزدان را درخواست نکرد زیرا «نمی‌خواست این افراد در پروسه بیایند و می‌خواستند این افراد را حذف کنند.»

شروع اختلافات

پس از برگزاری نخستین نشست کمیته‌ی تشخیص اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری، ویروس کرونا در جهان و افغانستان شیوع یافت. براساس معلومات کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی، اعضای جامعه مدنی با مطرح‌کردن این مسأله از حضور در جلسه دومی خودداری کردند. این کمیسیون سپس پیشنهاد برگزاری جلسات آنلاین را کرد تا اسناد نامزدان از طریق جلسه مجازی بررسی شود اما «اعضای جامعه مدنی در جلسه حضور نیافتند.»
عبدالفرید احمد در این مورد افزود: «کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به منظور تسریع روند گزینش، جلوگیری از ضیاع وقت و جلوگیری از وارد شدن صدمه به منافع ملی کشور، تقاضای جلسه‌ی مجازی دوم را کرد. این بار اعضای محترم هر دو نهاد جامعه مدنی پس از حدود چهار ماه تاخیر در جلسه مجازی شرکت کردند ولی با ارایه نظریات خلاف روحیه‌ی طرزالعمل و با وارد کردن اتهامات بی‌اساس جلسه را مختل کردند.»
براساس معلوماتی که کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی افغانستان در اختیار روزنامه اطلاعات روز قرار داده است، سید اکرام افضلی و لیلما ناصری دو نماینده‌ی انتخابی نهادهای جامعه مدنی در کمیته تشخیص نامزدان عضویت در کمیسیون مبارزه با فساد اداری، در یک مورد حاضر به جلسه نشده و نگرانی خود از شیوع ویروس کرونا را مطرح کرده‌اند.
در ۱۸ جون برابر با ۲۹ جوزای ۱۳۹۹ اکرام افضلی در پاسخ به ایمیل سلما پوپلزی، کمیشنر بورد رسیدگی به شکایات خدمات ملکی که درخواست برگزاری جلسه‌ی کمیته گزینش را کرده است، نوشته: «با تایید نظر خانم ناصری، باید در مورد تاریخ جلسه تجدید نظر شود چون هنوز خطر جدی کرونا وجود دارد.»
پس از آن خانم پوپلزی در ایمیل دیگر عنوانی اعضای کمیته‌ی گزینش اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری نوشته است که جلسه‌ای که قرار بود برگزار شود، «بنابر تقاضای افضلی صاحب و نگرانی ایشان از ویروس کرونا به تعویق افتاد.» او در ادامه یادآوری کرده است که «قرار است جلسه‌ی کمیته گزینش روز یکشنبه، ۱ سرطان ۱۳۹۹ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر دایر گردد.»
به دنبال به تعویق‌افتادن جلسات کمیته گزینش به درخواست دو نماینده‌ی نهادهای جامعه مدنی و وضع قرنطینه سراسری در کشور، سلما پوپلزی در یک ایمیل دیگر عنوانی اکرام افضلی و لیلما ناصری نوشته است که اصلاحات اداری نگرانی آنان بابت خطر ویروس کرونا را درک می‌کند اما «به تعویق افتادن جلسات کمیته گزینش بیشتر از این صدمه به منفعت عامه است و کمیسیون بیشتر از این نمی‌تونَد پروسه را تاخیر کند و تاخیر بیشتر به هیچ وجه برای ما قابل قبول نیست.»
این کمیشنر اصلاحات اداری و خدمات ملکی با بیان این‌که جلسات کمیته گزینش چهار ماه به تعویق افتاده در ادامه‌ی ایمیل خواهان برگزاری جلسات به‌صورت آنلاین شده و گفته است که اگر این دو عضو جامعه مدنی در جلسات کمیته گزینش حضور نیابند و روی به تعویق افتادن جلسات تأکید کنند، «کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی مجبوراً در مورد عضویت شما در این کمیته تجدید نظر نموده و موضوع را با کمیته مشترک جامعه مدنی و سایر نهادهای مرتبط شریک و از آن‌ها تقاضای معرفی نماینده جدید خواهد کرد.»
کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی افغانستان پس از آن طی دو مکتوب جداگانه در ۲۱ سرطان ۱۳۹۹ از شبکه زنان افغانستان و کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (میک) درخواست می‌کند تا «به منظور تسهیل حضور نهادهای بی‌طرف برای بالا بردن کیفیت و شفافیت پروسه یک تن از نمایندگان» خود را برای عضویت در کمیته گزینش اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری معرفی کنند.
شبکه زنان افغانستان در پاسخ به این درخواست روشن مشعل، مسئول بخش دادخواهی این شبکه را «به صفت نماینده با صلاحیت» خود و کمیته میک «باری سلام، عضو پیشین این کمیته» را برای عضویت در کمیته گزینش معرفی معرفی می‌کنند.
منابع در کمیته میک به اطلاعات روز تایید می‌کنند که در آن زمان باری سلام کارمند رسمی این کمیته نبوده و در کمیته گزینش «منحیث نماینده نه بلکه منحیث عضو اسبق کمیته میک و منحیث آگاه مسایل مبارزه با فساد» معرفی شده است. این‌که چرا میک در این کمیته نماینده رسمی معرفی نکرده است، ناشی از وجود تضاد منافع بوده است زیرا میوند روحانی، رییس دارالانشای کمیته میک خود یکی از نامزدان عضویت کمیسیون مبارزه با فساد اداری بوده است.
عبدالفرید احمد در این مورد می‌گوید: «پس از آن کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به منظور تسریع پروسه گزینش، از دو نهاد دیگر جامعه مدنی (کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری و شبکه زنان افغانستان) خواست تا دو تن از نمایندگان شان را برای عضویت در کمیته تشخیص بفرستند. جلسات کمیته تشخیص با انتخاب دو تن دیگر از اعضای جامعه مدنی به گونه‌ی پیگیر و منظم، به‌صورت حضوری و مجازی ادامه یافت.»
اما شماری از نهادهای جامعه مدنی مدعی‌اند که کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی از ماه سرطان به بعد دیگر آنان را از جلسات حذف و در جلسات کمیته‌ی گزینش/ کمیته تشخیص دعوت نکرده است. در اعلامیه‌ی گروه کاری مشترک نهادهای مدنی آمده است: «در نهایت در پروسه تطبیق قانون، حکومت تلاش کرد تا نقش نهادهای مدنی کم رنگ باشد و بعد از این که نهادهای مدنی نگذاشتند پروسه گزینش با ملحوظات سیاسی طی شود، حکومت نماینده‌های منتخب نهادهای مدنی را از پروسه اخراج کرد.»
اکرام افضلی، رییس اجرایی دیدبان شفافیت افغانستان و یکی از نمایندگان منتخب نهادهای جامعه مدنی اما می‌گوید که در زمان شیوع ویروس کرونا حکومت قرنطین وضع کرد و کمیسیون اصلاحات اداری اصرار داشت که جلسه‌ی حضوری برگزار شود و بعد قبول کردند که جلسه‌ی حضور نمی‌شود. در اولین فرصت که درخواست جلسه‌ی آنلاین کردند، ما حاضر شدیم.
آقای افضلی در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات روز گفت: «وقتی در جلسه حاضر شدیم آقای [نادر] نادری آمد و تهدید کردید که اگر در دو هفته کار تان را خلاص نکنید و نام‌ها را نهایی نکنید، شما را از پروسه پس کرده و نفرهای دیگر را به جای تان می‌آوریم. ما گفتیم بگذاریم روند به پیش برود. شما صلاحیت ندارید تعیین تکلیف کنید، صلاحیت آمدن در کمیته را هم ندارید زیرا اعضای کمیته مشخص‌اند. ما گفتیم مداخله نکنید در پروسه. پس از آن این موضوع را به حکومت طی مکتوب روان کردیم، ولی جواب نگرفتیم. این‌ها دیگر ما را به پروسه دعوت نکردند.»

معرفی اعضای کمیسیون فساد اداری

کمیته‌ی تشخیص سرانجام ۱۵ نفر را برای عضویت در کمیسیون مبارزه با فساد اداری به ریاست‌جمهوری معرفی می‌کند. تمامی این افراد سند تحصیلی ماستری دارند. رییس‌جمهور از میان این افراد پنج نفر را به‌حیث اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری معرفی کرده است.
فقره‌ی اول ماده هفدهم قانون مبارزه با فساد اداری ۱۸ مورد را ذیل صلاحیت‌های کمیسیون مبارزه با فساد اداری تعریف کرده است. «طرح و ترتیب استراتژی و پالیسی‌های مبارزه با فساد اداری»، «اتخاذ تدابیر به منظور جلوگیری از فساد اداری»، «دریافت اطلاعات جرایم فساد اداری از اطلاع‌دهندگان مطابق احکام قانون و ارجاع آن به مرجع ذی‌ربط مطابق طرزالعمل مربوط»، «نظارت از تطبیق استراتژی و پالیسی‌های مبارزه با فساد اداری از طریق دارالانشا»، «تأمین هماهنگی در اجراآت میان وزارت‌ها و ادارات دولتی در امر مبارزه با فساد اداری»، «تشخیص نواقص فعالیت‌های وزارت‌ها و ادارات دولتی در راستای مبارزه با فساد اداری و نشر آن و اصدار هدایت و ارایه مشوره جهت رفع آن»، «ارایه پیشنهاد جهت بهبود امور ادارات برای گسترش حکومت‌داری خوب به رییس‌جمهور» و ثبت و بررسی دارایی مقامات دولتی و کارمندان بلند رتبه» از جمله موارد برجسته‌ی صلاحیت کمیسیون مبارزه با فساد اداری است.
در ماده سوم فرمان رییس‌جمهور آمده است: «اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری مکلف‌اند تا پس از احراز رسمی موقف، وظایف و صلاحیت‌های خویش را در مطابقت به احکام اسناد تقنینی نافذه‌ی کشور و براساس برنامه مشخص و زمان‌بندی شده، علی‌الخصوص در موارد مندرج جز ۱۷ فقره ۱ ماده ۱۷ و فقره ۲ ماده ۴۰ قانون مبارزه با فساد اداری تنظیم و اعمال نمایند.»
فقره ۲ ماده چهل این قانون گفته است که پس از ایجاد کمیسیون، ادارات موازی که در راستای مبارزه با فساد اداری کار می‌کند، طی یک سال توسط احکام رییس‌جمهور به کمیسیون مبارزه با فساد اداری مدغم می‌شوند.
گروه کاری مشترک جامعه مدنی اما ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد اداری را سیاسی خوانده است. این گروه گفته است که «حکومت نهادهای مدنی را برخلاف طرزالعملی که بر اساس ماده نهم قانون مبارزه با فساد اداری تهیه شده است، از پروسه گزینش اخراج کرده، از میان ۵۰ نامزد ۱۵ تن را انتخاب نموده و رییس‌جمهور برخلاف ماده دهم قانون مبارزه با فساد اداری، بدون مشوره با نهادهای مدنی ۵ تن از میان این ۱۵ نامزد را به عنوان کمشنران کمیسیون مبارزه با فساد تعیین کرده است.»
عبدالوحید فرزه‌ای، عضو ارشد اتحادیه حقوقدانان افغانستان و عضو کمیته حکومتداری و مبارزه با فساد گروه کاری مشترک نهادهای مدنی با اشاره به رد شدن فرمان تقنینی رییس‌جمهور در خصوص قانون مبارزه با فساد اداری می‌گوید که: «پروسه گزینش کمشنران کمیسیون مبارزه با فساد از سوی هر دو مجلس رد شده است و حکومت نباید فرمان تقنینی‌ای را در مخالفت با قانون اساسی تطبیق کند.»
اعتراض تنها این نیست. اشرف غنی کمیسیون مبارزه با فساد اداری را درست زمانی ایجاد کرده است که کنفرانس ژنو فردا (دوشنبه، ۳ قوس) برگزار می‌شود. افغانستان باید تعهدات شش سال قبل خود را برای جامعه جهانی گزارش کند. برخی از آگاهان به این باورند که ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد اداری تلاش سیاسی از سوی آقای غنی است تا در نشست ژنو از آن به عنوان یک دستاورد یاد کند.
عبدالله احمدزی، رییس بنیاد آسیا به این باور است که ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد تعهد سمبولیک رهبری حکومت افغانستان را نشان می‌دهد و نیز ایجاد این کمیسیون یکی از خواسته‌ها و معیارهایی است که از سوی ملل متحد برای مبارزه با فساد اداری وضع شده است. او به روزنامه اطلاعات روز گفت: «این‌که ایجاد کمیسیون چقدر موثر خواهد بود یک بحث است اما این که در روزی که کنفرانسی را در مورد مبارزه با فساد دایر می‌کنند و چند روز بعد شاهد کنفرانس ژنو خواهیم بود، این موضوع یک پیام سیاسی دارد. در پهلوی آن چیزی که برای من سوال است، این است که ایجاد این ادارات چقدر می‌تواند یا توانسته در گذشته مبارزه با فساد را در کشور موثرتر بسازد.»
سروی‌های بنیاد آسیا نشان می‌دهد که سالانه دیدگاه‌های مردم درباره‌ی فساد بیشتر می‌شود و برای مردم افغانستان تاکنون ثابت نشده است که در مقابله با فساد اداری مبارزه‌ای صورت می‌گیرد که هراس یا حسابدهی را برای افراد دخیل در فساد ایجاد کند. رییس این بنیاد می‌افزاید که از ۲۰۰۶ به این سو، مردم در پاسخ به سروی بنیاد آسیا می‌گویند فساد در زندگی روزمره‌ی شان یکی از مشکلات بزرگ است.
در پاسخ به این گفته‌ها و ادعای نهادهای جامعه مدنی، صدیق صدیقی، سخن‌گوی ریاست‌جمهوری می‌گوید که «حکومت در امر مبارزه با فساد متعهد است. در سطح رهبری حکومت بالای مبارزه با فساد، اجماع کامل موجود است.» او در پاسخ به سوال‌های روزنامه اطلاعات روز گفته است: «رسیدگی به پرونده‌های اخیر، شاروال هرات و رییس اداره نورم و استندرد، نمونه‌ی تازه‌ی از اقدام حکومت در برابر فساد اداری است. دولت و نهادهای مسئول، به تعقیب عدلی و قضایی افراد فاسد، به‌ویژه مقامات عالی‌رتبه آلوده به فساد ادامه می‌دهد. تطبیق قانون ثبت و بررسی و اشاعه دارایی‌های مقامات و کارمندان عالی‌رتبه، به توقیف و ضبط دارایی‌هایی که در نتیجه فساد حاصل شده، گردیده است. میثاق امنیتی که در حال تطبیق است، در امر مبارزه با فساد و افشای افراد آلوده به فساد مؤثر واقع خواهد شد.»

نخستین جلسه‌ی کمیته تشخیص اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری با حضور نمایندگان منتخب جامعه مدنی برگزار شده است. منبع عکس: کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی

گفت‌وگو

صلح در عدم صیانت از حقوق شهروندان؛ آرامشی که یک پایش می‌لنگد

گفت‌وگوی شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر با ابراهیم داریوش، پژوهش‌گر اجتماعی

شماری از پژوهش‌گران اجتماعی می‌گویند اگر در حکومت پس از توافق صلح حقوق شهروندان، به‌ویژه زنان نادیده گرفته شود و عدالت اجتماعی تامین نشود، صلح به‌دست‌آمده پایدار نخواهد بود.
ابراهیم داریوش، پژوهش‌گر اجتماعی و استاد دانشگاه، در گفت‌وگویی با شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر (شبکه) می‌گوید، حالت قطع جنگی را که در آن مردم در تکاپوی دست‌یابی به حقوق‌شان باشند نمی‌توان صلح نامید: «حتا اگر جنگ در کوتاه‌مدت پایان یابد و آتش‌بس برقرار شود، از آن‌جایی که حقوق مردم اعاده و عدالت تأمین نمی‌شود، مردم در تلاش دست‌یابی به حقوق‌شان خواهند بود. پای چنین صلحی همیشه لنگ است و هر لحظه امکان فرو ریختنش وجود دارد. حالتی که در آن حقوق مردم مصون نباشد و شهروندان آزادی فردی نداشته باشند صلح نیست.»
شبکه: ارزیابی شما از آن‌چه تا کنون در مذاکرات گذشته است چیست؟ تا چه اندازه می‌توان به نتیجه‌ای مطلوب امیدوار بود؟
داریوش: من فکر می‌کنم گفت‌وگوهای صلح با گذشت هر روز مبهم‌تر می‌شود، کاهش خشونت‌ها که یکی از پیش‌شرط های گفت‌وگوها بود هنوز محقق نشده و برعکس خشونت‌ها افزایش یافته است. از سوی دیگر بخش کلانی از این گفت‌وگوها به عوامل خارجی، از جمله انتخابات ایالات متحده‌ی امریکا وابسته است؛ ممکن است گفت‌وگوهای صلحی که گرداننده‌ی آن دستگاه دولت آقای ترمپ، به‌ویژه آقای خلیل‌زاد بود مبهم‌تر شود. با توجه به این مسائل من فکر می‌کنم حداقل در کوتاه‌مدت نمی‌توان به این مذاکرات خوش‌بین بود.
شبکه: به نظر شما گفت‌وگو با گروهی که پیشینه‌ی خوبی، به‌ویژه در رابطه با زنان ندارد چه پیامدی برای حضور اجتماعی و سیاسی زنان خواهد داشت؟
داریوش: طالبان فقط پیشینه‌ی زن‌ستیزی ندارند، بلکه پیشینه‌ی انسان‌ستیزی دارند، آنان با اقلیت‌های قومی و مذهبی برخورد بسیار خصمانه‌ای داشتند و نیروهای متخاصم سیاسی‌شان با اقلیت‌های سیاسی به شکل بسیار خشنی برخورد می‌کردند، طالبان با محیط زیست و میراث‌های فرهنگی افغانستان نیز مشکل داشتند. چگونگی پیامد این گفت‌وگوها برای حضور اجتماعی و سیاسی زنان به این برمی‌گردد که نیروهای حقوق بشری، جامعه‌ی مدنی و فعالان حقوق زن در کشور تا چه اندازه قدرت یافته‌اند و تبدیل به یک نیروی اجتماعی - سیاسی شده‌اند تا بتوانند به عنوان یک بخش اجتناب‌ناپذیر در جامعه عرض اندام کنند تا طالبان در صورت سهیم‌شدن در قدرت قادر به انکار آنان نباشند. ساختار و ماهیت ایدئولوژی و گفتمانی که طالبان دارند طوری است که جایگاه زنان و اقلیت‌های مذهبی -خصوصا زنان- در آن بسیار کم‌رنگ، غیرواقعی و کتمان شده است.
شبکه: نفس حضور زنان در مذاکرات صلح تا چه اندازه می‌تواند بر موقف طالبان نسبت به آنان تاثیرگذار باشد؟
داریوش: آنان می‌توانند طالبان را به نوعی حداقل در بین افکار عمومی و بین‌المللی و در رسانه‌ها به چالش بکشند. زنان افزون بر این‌که در گفت‌وگوها حضور دارند باید در افغانستان روی پایگاه اجتماعی، همبستگی، نظریه‌سازی برای وضعیت زنان و در مورد حقوق و مشارکت آنان کار کنند تا بتوانند صدا، نظریه و دیدگاه واحدی ارائه کنند، بخش زیادی از زنان را دراین محور جمع کنند و قوت و پایگاه اجتماعی خودشان را افزایش دهند.
شبکه: چه موضوعات مهمی، به‌ویژه در رابطه با زنان باید در مذاکرات صلح بیشتر مورد تأکید قرار گیرد؟
داریوش: ارزش‌های دموکراتیک از جمله مهم‌ترین موضوعات‌اند. جمهوریت ارزشی است که مردم افغانستان نزدیک به دو دهه برای آن هزینه پرداخته و وقت صرف کرده‌اند. بحث مردم‌سالاری موضوع مهم دیگر است. حکومت پس از توافق صلح باید از ارزش‌های حقوق بشری مردم حفاظت و پاسداری و آن را ترویج کند. دموکراسی، انتخابات، مشارکت مردم به گونه‌ی واقعی و جامعه‌ی مدنی همه از ارزش‌هایی‌اند که باید محفوظ بمانند. موضوع مهم دیگر عدالت اجتماعی است که صلح بر مبنای آن پایه‌گذاری می‌شود، تا زمانی که حقوق مردم اعاده و عدالت تامین نشود و مردم نتوانند اراده‌ی خود را تمثیل کنند، صلحی که در نتیجه‌ی توافق به دست می‌آید، پایدار نخواهد بود.
شبکه: به نظر شما حضور طالبان در قدرت تا چه اندازه می‌تواند بر فعالیت‌های مدنی تاثیر بگذارد؟
داریوش: باید دید که حضور طالبان در قدرت چگونه است؛ آیا آنان به عنوان یک قدرت مسلط حاضر خواهند شد یا به عنوان بخشی از قدرت و مشارکت‌کنندگان در آن حضور خواهند یافت. حزب اسلامی –گرچه ضعیف‌تر از طالبان است- پس از آمدن به کابل نتوانست کار خاصی انجام دهد، اگر طالبان هم این‌گونه در قدرت مشارکت کنند، زنان به این دلیل که خواست‌شان دموکراتیک، حقوق بشری و انسانی است، طبعا می‌توانند به حقوق‌شان دسترسی پیدا کنند، ولی اگر طالبان به عنوان نیروی مسلط بیایند و قدرت را در اختیار بگیرند، زندگی برای تمام شهروندان دشوار خواهد شد و طبیعی است که این دشواری برای زنان، اقلیت‌های مذهبی، نخبگان، دانشجویان، دانشمندان، نویسندگان و تمام گروه‌هایی که دغدغه‌های روشن‌فکری و روشن‌گری و ایده‌های دموکراتیک دارند بیشتر خواهد بود.
شبکه: به عنوان یک شهروند نگرانی شما در رابطه با نتایج مذاکرات صلح چیست؟
داریوش: نگرانی‌های زیادی در این رابطه دارم، متاسفانه هیچ روزنه‌ی روشن و چشم‌انداز واضحی از گفت‌وگوهای صلح در افغانستان نمی‌بینم. در جامعه‌ای که پنجاه سال است جنگ گرم عملا در آن جریان دارد و خشونت‌ها و منازعات قومی و مذهبی در آن پیشینه‌ی صدها ساله دارد، تا این مسائل حل نشود، تنها با آتش‌بس نمی‌توان به صلح امیدوار بود، تفنگ‌ها شاید برای چند روزی بر زمین گذاشته شود، اما نبرد افکار، ارزش‌ها، خواست‌ها و موقعیت‌ها ادامه دارد. گفت‌وگوهایی که جریان دارد، مذاکره بین سران، زمام‌داران و رهبران جنگ است، اما متاسفانه در میان مردم جامعه روزبه‌روز شکاف‌های اجتماعی و مذهبی بیشتر می‌شود. من زمانی به صلح باورمند می‌شوم که روی ذهنیت، فرهنگ و ارزش‌های مردم به شکل درست کار شود و صلح را از پایین شروع کنیم.
شبکه: به نظر شما چه ضمانتی وجود دارد که طالبان پس از توافق صلح بر تعهدات خود پابند بمانند؟
داریوش: اصلا چه ضمانتی وجود دارد که گفت‌وگوهای صلح به موفقیت بی‌انجامد؟ همین‌طور که برای این مساله تضمینی وجود ندارد برای پابندبودن طالبان به تعهدات نیز ضمانتی وجود ندارد. قبلا هم گفتم که اگر طالبان به عنوان بخشی از نیروهای شریک در قدرت بیایند، در این صورت دولت و نیروهای رقیب می‌توانند مهارشان کنند، ولی اگر به عنوان نیروی مسلط بیایند، از آن‌جایی که ایدئولوژی، نظام سیاسی، روش‌ها و اهداف آنان معاصر نیست، برای نیازهای جامعه‌ی امروزی پاسخ‌گو نیستند و هرچه پیش بروند در واقع جامعه را عقب‌تر می‌برند.
آقای داریوش می‌گوید، با این‌که به نتیجه‌ی مذاکرات صلح خوش‌بین نیست، اما امیدوار است که پیش‌بینی‌های آنان نادرست باشد و این گفت‌وگوها به صلحی سرتاسری و پایدار در کشور بی‌انجامد.
نوت: این مصاحبه توسط شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر تهیه شده و امتیاز و مسئولیت آن به این شبکه برمی‌گردد.

Sida
EU AFGHANISTAN PEACE SUPPORT MECHANISM

شکایت انتخاباتی کمپین ترمپ در پنسیلوانیا ناکام ماند

اطلاعات روز: دادگاهی در پنسیلوانیا شکایت کمپین ترمپ که خواستار ابطال میلیون ها رای پستی در این ایالت کلیدی بود را رد کرده است.
به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، قاضی متیو بران گفت که این شکایت، که طی آن کمپین ترمپ مدعی نقض مقررات می شد، «بی ارزش» است.
با این تصمیم راه برای تصدیق پیروزی جو بایدن در این ایالت که صحنه مبارزات شدید انتخاباتی بود همواره می شود. آقای بایدن با اختلاف حدود ۸۰ هزار رای در این ایالت از رقیب خود جلوست.
این تازه ترین شکست برای دونالد ترمپ در دادگاه ها است که سعی داشته نتایج انتخابات سوم نوامبر که در آن شکست خورد را تغییر دهد.
آقای ترمپ تاکنون به شکست اذعان نکرده و ادعاهایی دایر بر تقلب گسترده در انتخابات مطرح کرده است بی آنکه شواهدی محکمه پسند ارائه کند.
در پنسیلوانیا کمپین ترمپ از یک دادگاه فدرال خواسته بود تقریبا هفت میلیون رای را باطل کند که شکست خورد.
اما قاضی متیو بران در حکم خود نوشت که کمپین ترمپ برای پیش بردن این ادعا باید «مجهز به استدلال های قانع کننده حقوقی و براهین محکم دایر بر فساد افسارگسیخته» می بود.
او افزود که کارزار ترمپ در عوض «با ادله سست بنیاد و بی ارزش و اتهامات مبتنی بر حدس و گمان» که «شواهدی دال بر آنها وجود ندارد» به دادگاه آمده است.
او گفت: «در ایالات متحده امریکا، با این ادله نمی توان رای حتی یک نفر را از او گرفت، چه رسد به این همه آرا در ششمین ایالت پرجمعیت کشور.»

به این ترتیب آخرین تلاش عمده کمپین ترمپ برای به تاخیر انداختن تصدیق نتایج در این ایالت - که قرار است دوشنبه انجام شود - برطرف می شود.

شکایت در میشیگان

همزمان مقام های حزب جمهوری خواه در میشیگان از هیات انتخاباتی این ایالت خواسته اند تصدیق نهایی نتایج انتخابات در این ایالت را برای دو هفته معلق کنند .
حزب جمهوری خواه خواستار حسابرسی آرای انتخابات ریاست جمهوری در بزرگترین بخش (کانتی) این ایالت که شهر دیترویت در آن قرار دارد شده است.
با این حال وزارت امور ایالتی میشیگان فورا به این پیشنهاد اعتراض کرد و گفت که تاخیر در تصدیق نتایج براساس قانون مجاز نیست.
شمارش آرا نشان می دهد که جو بایدن برنده انتخابات در این ایالت شده است، اما دونالد ترمپ رییس‌جمهور امریکا این موضوع را با ادعای تقلب، که شواهدی برای آن ارائه نکرده، زیر سوال می برد.
هیات انتخاباتی میشیگان، که متشکل از دو عضو دمکرات و دو عضو جمهوری خواه قرار است، قرار است روز دوشنبه برای تصدیق نتیجه انتخابات تشکیل جلسه دهد.
تاخیر در تصدیق نتایج باید به امضای وزیر امور ایالتی میشیگان و بعد فرماندار ایالت برسد. هر دو مقام دمکرات هستند و بعید است بدون وجود دلایل قوی چنین کنند.
وزارت امور ایالتی میشیگان ادعاهای تقلب گسترده که آقای ترمپ و جمهوری خواهان در سطح محلی تکرار می کنند را «کاملا بی اساس» خوانده است.
آقای ترمپ در اقدامی غیرعادی روز جمعه دو رهبر جمهوری خواه مجلس ایالتی میشیگان را به کاخ سفید دعوت کرد، و گزارش می شود به آنها فشار آورد پیروزی آقای بایدن در این ایالت را نادیده بگیرند.
کاخ سفید پیشتر گفت که این دیدار فقط بخشی از دیدارهای عادی رییس‌جمهور با قانونگذاران سراسر کشور بود. این درحالی است که رییس‌جمهور امریکا از زمان انتخابات ملاقات های خیلی کمی داشته است.
این دو قانونگذار ارشد جمهوری خواه در میشیگان بعد از دیدار با آقای ترمپ قول دادند «فرآیند عادی» تایید نتایج آرا را دنبال کنند و گفتند هیچ شواهدی برای تغییر نتیجه مشاهده نکرده اند.
با این حال حزب جمهوری خواه میشیگان روز شنبه در نامه ای به دولت ایالتی خواستار حسابرسی کامل آرا در بخش «وین» شد، منطقه ای که حاوی شهر دیترویت با اکثریت سیاهپوست که به دمکرات ها رای می دهند می شود.
این نامه را رونا مک دانیل رییس کمیته ملی حزب جمهوری خواه و لورا کاکس رهبر حزب جمهوری خواه میشیگان امضا کرده اند و در آن از «نقض مقررات» در بخش وین سخن به میان آورده اند، ادعایی که شواهدی برای آن ارائه نشده.
تاکنون اکثریت قریب به اتفاق ده ها شکایتی که کمپین انتخاباتی آقای ترمپ یا حزب جمهوری خواه علیه نتایج در دادگاه ها مطرح کرده شکست خورده اند.

سنتکام از استقرار بمب‌افکن‌های بی-۵۲ امریکا در خاورمیانه خبر داد

اطلاعات روز: ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده، موسوم به «سنتکام»، روز شنبه اول ماه قوس از استقرار بمب افکن‌های «بی-۵۲» در منطقه خاورمیانه خبر داده است.
به گزارش رادیو فردا، سنتکام در بیانیه‌ای ضمن اعلام این خبر تاکید کرده است: «سنتکام متعهد به حفظ و حراست از ثبات و امنیت در منطقه. توانایی انتقال سریع نیروها به داخل، خارج و اطراف منطقه برای دستیابی، حفظ و بهره‌برداری از خلاقیت، کلید جلوگیری از اقدامات پرخاشگرانه احتمالی است.»
سنتکام تصریح کرده است: این ماموریت بدون توقف أبمب‌افکن‌ها‌، توانایی ارتش ایالات متحده را در استقرار نیروی قدرت جنگی هوایی در هر نقطه از جهان در یک بازه زمانی کوتاه و ادغام در عملیات برای کمک به حفظ ثبات و امنیت منطقه‌ای نشان می‌دهد.
جنرال گرگ گیلوت ، فرمانده نهم نیروی هوایی، هم در این خصوص گفته است، چنین ماموریت‌هایی باعث افزایش آمادگی نیروهای مشترک است.
گزارش‌ها حاکی است که دو بمب‌افکن بی ۵۲ از پایگاهی در داکوتای شمالی بدون توقف عازم خاورمیانه شده‌اند.
مناطق و حوزه تحت ماموریت سنتکام شامل خاورمیانه، از جمله مصر، و آسیای مرکزی می‌شود. از سال ۲۰۰۱ تاکنون به دلیل جنگ در افغانستان ،عراق و سوریه این سه کشور از فعال‌ترین حوزه‌های فعالیت سنتکام بوده‌اند.
در حالی این خبر منتشر شده است که جنرال کنت مکنزی، فرمانده «سنتکام»، روز پنجشنبه گفت، به رغم تشدید اقدامات بی‌ثبات کننده ایران در منطقه، راهبرد بازدارندگی ایالات متحده در برابر تهران نتیجه داده است.
جنرال مکنزی گفته بود، امروز من معتقدم که ایران تا حد زیادی مهار شده است، چرا که حکومت (ایران) اکنون می‌داند که ما هم توانایی و هم اراده برای پاسخگویی را داریم.
فرمانده سنتکام تصریح کرده بود: معتقدم که حکومت ایران تشخیص می‌دهد که اگر با ایالات متحده وارد یک روند تشدید رویارویی شود، برای آنها پایان خوبی نخواهد داشت ... بنابراین به همین دلیل است که اخیراً شاهد کاهش این تنش‌ها در دریا و حملات علیه ما در عراق و جاهای دیگر هستیم.
با این حال، خبرگزاری آسوشیتدپرس روز گذشته به نقل از مقام‌های عراقی گزارش داد که اسماعیل قاآنی، فرمانده نیروی قدس سپاه، از گروه‌ها شبه نظامی شیعه عراقی خواسته تا استقرار دولت بایدن، آتش‌بس با امریکا را ادامه دهند.
این خبرگزاری اضافه کرده است، این درخواست فرمانده نیروی قدس سپاه بیانگر اضطراب فزاینده منطقه‌ای از رفتار غیر قابل پیش بینی دونالد ترمپ، رییس‌جمهور امریکا و عدم اطمینان در دوره انتقالی آشفته کنونی در واشینگتن طی دو ماه آینده است.
طبق این گزارش جمهوری اسلامی از متحدان خود خواسته است از اقداماتی که به واکنش دولت ترمپ منجر شود، خودداری کنند.

ایران تزریق گاز به سانتریفوژهای نطنز را تأیید کرد

اطلاعات روز: کاظم غریب‌آبادی، سفیر و نماینده دائم ایران ، نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، گفته است که «ایران با سانتریفیوژهای جدید واردمرحله تازه‌ای از غنی‌سازی شد» و خبر از «تزریق گاز هگزافلوراید اورانیوم یا یو اف۶ به سانتریفیوژ، اخرین مرحله برای آغاز غنی سازی و جداسازی اورانیوم ۲۳۸ از اورانیوم ۲۳۵ است.»
به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، آقای غریب‌آبادی در گفتگویی که با خبرآنلاین انجام داده گفت که «در نطنز علاوه بر سانتریفیوژهای نسل یک، یک زنجیره ۱۷۴ تایی از سانتریفیوژهای جدید آی.آر.ام دو نیز به غنی‌سازی خواهد پرداخت».
پیشتر خبرگزاری رویترز گزارش کرده بود که به نسخه‌ای از تازه‌ترین گزارش مدیرکل به شورای حکام دست پیدا کرده که نشان می‌دهد ایران تزریق گاز به سانتریفیوژهای نسل جدید خود را برای غنی سازی اورانیوم در مرکز نطنز را شروع کرده است.
مطابق توافق هسته ای برجام، ایران برای غنی سازی اورانیوم با خلوص پایین اجازه دارد با سانتریفیوژهای نسل اول خود فعالیت کند.

هفته پیش مدیرکل آژانس در نشست شورای حکام این نهاد، درباره فعالیت های جدید ایران در مرکز غنی‌سازی اورانیوم نطنز گفت که این کشور آژانس را از برنامه ها و فعالیت‌های تازه خود مطلع کرده و این اقدامات زیر نظر بازرسان آژانس قرار دارد.
آقای گروسی درباره ساخت مرکز مونتاژ سانتریفیوژ در تاسیسات زیرزمینی نطنز نیز گفت که ایران اقدامات در این زمینه را آغاز کرده اما هنوز عملیات آن به پایان نرسیده است.
اوایل تابستان سال جاری بر اثر انفجاری در مرکز مونتاژ سانتریفیوژهای ایران ساختمان آن به شدت آسیب دید. مقام‌های ایرانی گفتند علت این انفجار را به «دلایل امنیتی» فعلا اعلام نمی کنند اما پس از آن تصمیم خود به ساخت مجدد این مرکز این بار در تاسیسات زیرزمینی نطنز خبر دادند.
آقای غریب‌آبادی نیز امروز در خصوص حادثه نطنز به «خبر آنلاین» گفته است که «گزارش و جمع‌بندی نهایی این حادثه است که مراحل خود را طی می‌کند.»
رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چهارشنبه ۲۸ عقرب در جلسه شورای احکام همچنین گفت که ایران باید درباره منشا ذرات انمی کشف شده در مکان‌های اعلام نشده، به آژانس پاسخ دهد.
آقای گروسی همزمان با جلسه شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی که به بررسی گزارش دوره‌ای مدیرکل درباره اجرای توافق هسته‌ای برجام و سایر قراردادهای ایران و آژانس اختصاص داشت در یک کنفرانس خبری هم در مقر آژانس گفت که انتظار دارد ایران به نحو رضایت بخشی ابهامات آژانس را درباره آثار ذرات اورانیوم کشف شده، رفع کند.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com
• سردبیر چاپی: م.علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶
• سردبیر آنلاین: الیاس نواندیش
• گزارش‌گران و خبرنگاران: ابوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی
• مترجم: جلیل پژواک
• ویراستار: شیر مهریار
• صفحه آرا: رضا مظفری
• ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com
• ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com
• آدرس: کابل، کارته‌سه شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷ توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

حالا که نه بارتو است نه آبیدال و نه ستین

لیونل مسی؛ چهره جدید یک بازنده

تصویری که شنبه شب از لیونل مسی در وندا متروپولیتانو به ثبت رسید، یک تصویر تکراری بود. سر در گریبان و دست روی پیشانی.
لیونل مسی کاپیتان بارسا شنبه شب در شکست ۱-۰ مقابل اتلتیکو ۲۳ توپ از دست داد. فوق ستاره آرجانتینی یکی از تاریک ترین شب های فوتبالی خود را در وندا متروپولیتانو تجربه کرد و حالا انتقادات یک بار دیگر سمت او و تیمش سرازیر شده است. آمار ۲۳ توپ از دست رفته مسی را بگذارید کنار تنها ۳۶ پاسی که او به هم تیمی هایش داد.
درون زمین ارتباط مسی با مهره های هجومی بارسا هم قطع به نظر می رسید. او در مجموع تنها هشت پاس به پدری، گریزمان و عثمان دمبله داد و ۹ پاس نیز از این سه نفر دریافت کرد. مسی دو بار به پدری، یک بار به گریزمان و ۵ بار به دمبله پاس داد و در عوض ۲ پاس از پدری، ۲ پاس از گریزمان و ۵ پاس از دمبله دریافت کرد.
چهره لیونل مسی در پایان بازی و هنگام ترک زمین، چهره آشنایی بود. چهره یک بازنده که در سال های اخیر زیاد از او دیده ایم. چهره ای که به خوبی نشانگر وضعیت فعلی بارسلونا بود. تیمی که به باختن عادت کرده است.
لیونل مسی که برای یک دهه ستاره تعیین کننده هر بازی بود، اکنون خاصیت همیشگی خود را از دست داده و نزدیک تر از همیشه به درهای خروجی بارسا هم به نظر می رسد. لیونل مسی در تمام سال ۲۰۲۰ حتی موفق به زدن یک گل خارج از خانه تعیین کننده هم نشده است. آماری که برای او بسیار عجیب جلوه می کند.
آخرین گل تعیین کننده و حساس لیونل مسی به بازی رفت فصل گذشته برابر اتلتیکو در وندا برمی گردد که به تنهایی توانست بارسا را برنده میدان کند. از آن پس مسی خاموش شد و در ۱۵ بازی خارج از خانه بارسا در لالیگا تنها سه گل زده است. دو گل به آلاوس و یک گل به مایورکا.
اینکه لیونل مسی به شرایط فعلی بارسا و کیفیت تیم کنونی معترض باشد، یک امر واضح است. او چهارشنبه گذشته در بازگشت از آرجانتین هم گفت که خسته شده از بس همه مشکلات را به گردن او انداخته اند. مشکل واقعی مسی اما حالا اینجاست که تمام این مصائب به داخل زمین نیز منتقل شده است.
زمانی مسی در زمین پاسخ همه منتقدان را می داد. زمانی مسی داخل زمین تمام حرف هایش را می زد اما او اکنون در میدان مسابقه نیز چیز زیادی برای اثبات ندارد.
حالا دیگر نه بارتومئو و نه آبیدال در بارسلونا نیستند اما مسی همچنان انگیزه گذشته و شور و شوق لازم برای بازی در بارسلونا را ندارد. نمایش ضعیف او برابر اتلتیکو در کنار آمار منفی هفته های گذشته، نشان می دهند که مسی در بارسلونا خوشحال نیست و شاید بهتر بود به او در تابستان اجازه رفتن می دادند. مسی حالا یک بازیکن مثل دیگر بازیکنان بارسلوناست؛ کسی که می تواند در یک بازی بزرگ، ۲۳ توپ از دست بدهد.

هری کین:

صدرنشینی در هفته آخر مهم است

هری کین می گوید برای او و هم تیمی هایش صدرنشین بودن در هفته آخر لذت بخش‌تر است.
به نقل از ساکرنت، تاتنهام توانست در حساس ترین دیدار هفته منچسترسیتی را شکست دهد و با ۲۰ امتیاز به صدر جدول لیگ برتر انگلیس راه یابد.
هری کین روی هر دو گل تیمش نقش به‌سزایی ایفا کرد و نشان داد به دوران اوج برگشته است. کین بعد از این بازی گفت: خوب است که در جدول لیگ برتر نسبت به حریفان برتری داشته باشیم. البته برای من و هم تیمی هایم این لذت بخش است که تا پایان ماه می آنجا بمانیم. ما می دانیم که یک راه طولانی پیش رو است و بازی‌های زیادی مانده و به همین خاطر ما به موقعیت خود در جدول رده بندی لیگ برتر انگلیس فکر نمی کنیم.
او ادامه داد: ما باید در مسابقات آینده به بازی با اطمینان بیشتری ادامه دهیم. ما می دانستیم که سیتی توپ و میدان بیشتری را در اختیار خواهد داشت اما در عین حال می دانستیم که موقعیت گلزنی وجود دارد. امیدوارم این روند را به خوبی ادامه دهیم.
تاتنهام بعد از بازی برابر لودوگورتس بلغارستان باید در لیگ برتر انگلیس یک دیدار حساس برابر چلسی برگزار کند.

نویر:

برای پیروز شدن باید جنگید

سنگربان بایرن مونیخ تیمش را شایسته پیروزی برابر وردربرمن در هفته هشتم بوندسلیگا ندانست.
به نقل از سایت رسمی بایرن، شاگردان هانس فلیک در هفته هشتم بوندسلیگا در آلیانس آره نا از وردربرمن پذیرایی کردند. این دیدار برنده نداشت و بازی با تساوی یک بر یک به پایان رسید تا بایرن دو امتیاز حساس را از دست بدهد و دورتموند و لورکوزن را در یک قدمی خود ببیند.
مانوئل نویر بعد از تساوی بایرن در این بازی گفت: ما در نیمه نخست با یک گل عقب افتادیم اما خوشبختانه در نیمه دوم جبران کردیم و گل تساوی را به ثمر رساندیم که این نشانه خوبی است. برای پیروز شدن باید بیشتر جنگید.
او ادامه داد: بازی خوبی را به نمایش نگذاشتیم. نتوانستیم فرصت های مناسبی را روی دروازه حریف خلق کنیم. این بازی همیشگی ما نبود. نباید فراموش کرد که حریف هم بازی خوبی را به نمایش گذاشت. آنها در خط دفاعی بسیار خوب بودند و اجازه ندادند که زیاد دروازه شان را تهدید کنیم.
بایرن با این تساوی در صدر جدول رده بندی باقی ماند اما فاصله اش با دورتموند و لورکوزن به یک امتیاز کاهش پیدا کرد.

خبرکوتاه

پیرلو: رونالدو در یووه برای همه الگو است

آندرآ پیرلو سرمربی یوونتوس با تمجید از کریستیانو رونالدو که در دیدار مقابل کالیاری هر دو گل تیمش را به ثمر رساند گفت رونالدو در یووه برای همه الگو است.
در دیدار شنبه شب یوونتوس مقابل کالیاری کریستیانو رونالدو ابرستاره این تیم هر دو گل تیمش را به ثمر رساند تا مهمترین نقش را در پیروزی ۲-۰ بیانکونری بازی کند. آندرآ پیرلو سرمربی یووه در پایان بازی به ستایش از رونالدو پرداخت و از او به عنوان یک قهرمان بالفطره یاد کرد.
رونالدو در نیمه اول مسابقه به فاصله چهار دقیقه دو بار دروازه کالیاری را باز کرد تا در این فصل در شش بازی برای یوونتوس هشت گل به ثمر رسانده باشد. رونالدو به این ترتیب به اولین بازیکن یوونتوس تبدیل شد که در اولین ۵ بازی خود در یک فصل سری آ در هر مسابقه گلزنی کرده است. آندرآ پیرلو در پایان بازی گفت: « رونالدو یک بازیکن حرفه‌ای بزرگ است و ما این را می دانستیم. کریستیانو یک قهرمان واقعی است و الگوی همه کسانی است که در اطرافش هستند. چه در بازی ها و چه در تمرینها کریستیانو برای همه در یوونتوس یک الگوی عالی است. تنها توصیه ای که می توانم به او بکنم این است که به حرکت در همین مسیر ادامه بدهد».
پیرلو در ادامه صحبتهایش گفت: « این تیم کیفیت بالایی دارد ولی این به تنهایی کافی نیست. ما اگر می خواهیم در بازی هایمان حاکم مطلق باشیم باید بتوانیم توپ را از این جناح به سرعت به جناح مقابل انتقاد بدهیم. بازیکنان ما از این سبک فوتبال لذت می برند. ما وقتی صاحب توپ هستیم باید حریف را مجبور به عقب نشینی بکنیم. ما از اولین بازی سعی کردیم این پرس سنگین را پیاده کنیم ولی تا اینجا وقت چندانی برای کار کردن روی آن نداشته ایم. هدف اصلی این است که توپ را هر چه سریعتر مال خود بکنیم تا به فشار آوردن بر حریف ادامه بدهیم».

دافغانستان اسلامی جمهوری دولت — دولت جمهوری اسلامی افغانستان
دکرهنی، اوبولګولواو مالداری وزارت — وزارت زراعت، ابیاری ومالداری
برنامه حمایت از برنامه های ملی دارای اولویت دوم

«اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد»

بدینوسیله به تاسی از فقره (۲) ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می‌شود، که حمایت از برنامه‌های ملی دارای اولویت دوم SNaPP2 وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در نظر دارد، اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد، پروژه (تهیه و خریداری ابزار باغداری مورد ضرورت ولایت ننگرهار) را با شرکت محترم (طلوع‌آسیا پامیر لمیتد) دارای جواز نمبر (۱۹۶۴۲-۰۱۰۱) آدرس-کارته‌نو سرک ۳ مرکز کابل افغانستان به قیمت مجموعی (۱۳،۴۹۳،۷۵۰.۰۰) سیزده‌میلیون و چهارصد و نود و سه‌هزار و هفت‌صد و پنجاه افغانی اعطاء نماید.
اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، می‌توانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر این اعلان الی هفت روز تقویمی طور کتبی توأم با دلایل آن به آمریت تدارکات برنامه حمایت از برنامه‌های ملی دارای اولویت دوم SNaPP2، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری واقع جمال‌مینه ناحیه سوم کابل، افغانستان طبق احکام ماده پنجاهم قانون تدارکات ارائه نمایند.
این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق‌الذکر و طی مراحل قانونی بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد.

دافغانستان اسلامی جمهوری دولت — دولت جمهوری اسلامی افغانستان
دکرهنی، اوبولګولواو مالداری وزارت — وزارت زراعت، ابیاری ومالداری
معینیت مالی و اداری
ریاست تهیه و تدارکات
آمریت عمومی اجناس و خدمات غیر مشورتی

«اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد»

بدینوسیله به تاسی از ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می‌شود که وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در نظر دارد تا پروژه تدارک انتقال و توزیع ۲۷۰ رأس گاو شیری معه جوجه و وسایل شیردوشی در ولایات کابل، فاریاب و زابل مورد ضرورت ریاست اقتصاد خانواده تحت داوطلبی باز داخلی با کد نمبر MAIL/PD/NCB/G06/99/Rebid را به حکم‌خان شینوزاده لمیتد دارای جواز نمبر (۱۲۲۷-۰۱۰۱) به قیمت مجموعی مبلغ (۱۵،۶۰۸،۷۰۰) (پانزده‌میلیون و شش‌صد و هشت‌هزار و هفت‌صد افغانی) اعطا نماید.
اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، می‌توانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر این اعلان الی هفت روز تقویمی طور کتبی توأم با دلایل آن به ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداری واقع کارته‌سخی، جمال‌مینه، وفق احکام ماده پنجاهم قانون تدارکات ارایه نمایند.
این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق‌الذکر و طی مراحل قانونی بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد.

هر روز روزنامه اطلاعات‌روز را پشت در منزل‌تان دریافت کنید

قیمت: ۲۰ افغانی	برای ادارات دولتی و شرکت‌ها		Subscribe to Daily Etilaat Roz	
	شش‌ماهه	٤٠٠٠ افغانی	120$ USD	6 Months
	یک‌ساله	۷۰۰۰ افغانی	200$ USD	Annual

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

اطلاعات روز

Monday | 23 November 2020 | Year 09 | No 2031

دوشنبه | ۳ قوس ۱۳۹۹ | سال نهم | شماره ۲۰۳۱

نگاهی به رقابت سلفی‌های داعش و حنفی‌های طالب

عبدال سید، بنیاد جیمز تاون
مترجم: جلیل پژواک

در ۲۷ اکتبر یک مدرسه علوم دینی طرفدار طالبان افغانستان در پیشاور مرکز ایالت خیبر پختونخوای پاکستان در مرز با افغانستان هدف حمله قرار گرفت. هرچند مسئولیت این حمله را هنوز کسی به عهده نگرفته است، اما شواهد قوی وجود دارد که نشان می‌دهد ولایت خراسان دولت اسلامی پشت این حمله بوده است. در این حمله، یک مدرسه علوم دینی متعلق به فرقه دیوبندی فقه حنفی بمب‌گذاری شد که در نتیجه آن ۱۰ دانش‌آموز کشته و بیش از ۱۰۰ تن دیگر زخمی شدند.

هدف اصلی این حمله رییس این مدرسه، شیخ رحیم‌الله حقانی بود. شیخ حقانی وابسته به طالبان افغانستان است و یک واحد شبه‌نظامی را در ولسوالی پاچیراگام ولایت ننگرهار در مجاورت کوه‌های تورا بورا افغانستان رهبری می‌کند. پاچیراگام خط مقدم درگیری‌های خونین بین طالبان افغانستان و ولایت خراسان دولت اسلامی بوده است.

این مقاله از زاویه رقابت فرقه‌ای بین سلفی‌ها و حنفی‌ها در افغانستان و پاکستان، نقش ولایت خراسان دولت اسلامی را در حمله بر این مدرسه دینی در پیشاور به بررسی می‌گیرد.

ریشه‌های سلفی ولایت خراسان دولت اسلامی

ولایت خراسان دولت اسلامی اواخر سال ۲۰۱۴ زمانی شکل گرفت که بسیاری از فرماندهان تحریک طالبان پاکستان از این گروه برای پیوستن به دولت اسلامی جدا شدند. پس از مدت کوتاهی، ولایت خراسان دولت اسلامی تحت سلطه شبه‌نظامیان سلفی که قبلا در صفوف طالبان افغانستان می‌جنگیدند، قرار گرفت. صدها سلفی دیگر نیز که قبلا شبه‌نظامی نبودند، از افغانستان و پاکستان به ولایت خراسان دولت اسلامی پیوستند. بیشتر این افراد از پیشاور بودند، جایی که همچنان مرکز بین مرزی سلفی‌های افغانستان و پاکستان است. تصور تبعیت و پای‌بندی قاطعانه ولایت خراسان دولت اسلامی به سلفی‌گری، عامل اصلی پیوستن سلفی‌های سابقا غیرشبه‌نظامی به صفوف این گروه بوده است.

سلفی‌گری ابتدا در منطقه مرزی افغانستان و پاکستان طی جنگ شوروی در افغانستان در دهه ۱۹۸۰ ریشه دواند. در زمان جنگ شوروی در افغانستان، پیشاور به‌عنوان پایگاه اصلی صدها شبه‌نظامی عرب و خاورمیانه‌ای عمل می‌کرد. سازمان‌های غیردولتی اسلامی از کشورهای ثروت‌مندی عربی، مدرسه‌های سلفی را در پیشاور تمویل می‌کردند. این مدرسه‌ها بعدا سلفی‌گری را به افغانستان نیز گسترش دادند. دیری نگذشت که سلفی به‌عنوان یک چالش برای حنفیت، که قرن‌ها در منطقه افغانستان و پاکستان فقه غالب بود، ظهور کرد و سلفی‌ها در ولایات ننگرهار و کنر افغانستان به قدرت و نفوذ ویژه‌ای دست یافتند. دلیل این امر نفوذ و تأثیرگذاری یکی از اعضای بنیان‌گذار حزب اسلامی، شیخ جمیل‌الرحمان در کنر بود. شیخ جمیل در این ولایت تبلیغ می‌کرد و تا قبل از کودتای کمونیستی سال ۱۹۷۸ افغانستان بودجه مدارس تحت کنترلش را از عربستان سعودی دریافت می‌کرد.

عالمان دینی طالبان افغانستان سرسخت دیوبندی هستند و با به قدرت رسیدن در دهه ۱۹۹۰، روند سلفی را سرکوب کردند. در نتیجه سلفی‌های افغان اکثرا به پیشاور و کمربند مرزی پشتون‌نشین پاکستان محدود ماندند. با این‌حال، حمله امریکا به افغانستان پس از حملات یازده سپتامبر ۲۰۰۱، زمینه را برای رشد دوباره سلفی‌ها فراهم کرد زیرا «وظیفه دینی» جنگ علیه مهاجمان «کافر» و امریکایی، طالبان افغانستان را مجبور به اتحاد با سلفی‌ها کرد. با این‌وجود، طالبان افغانستان به سلفی‌ها اجازه ندادند یک ساختار شورشی موازی در افغانستان ایجاد کنند. بنابراین، سلفی‌ها یا همچون سرباز پیاده یا در قالب گروه‌های کوچک تحت فرماندهی طالبان افغانستان باقی ماندند.

چالش ولایت خراسان در برابر هژمونی طالبان افغانستان

شکل‌گیری ولایت خراسان دولت اسلامی در افغانستان و پاکستان در سال ۲۰۱۵، فرصتی جدید را برای سلفی‌های این منطقه فراهم کرد تا هژمونی طالبان افغانستان را به چالش بکشند و یک گروه جهادی سلفی «خالص» را در افغانستان ایجاد کنند. اندکی پس از شکل‌گیری ولایت خراسان، تعدادی از عالمان دینی سلفی پیشاور با ده‌ها تن از پیروان خود به ننگرهار نقل مکان کردند تا به صفوف این گروه ملحق شوند. یکی از این عالمان سلفی که به همراه شاگردانش به ولایت خراسان دولت اسلامی پیوست، شیخ جلال‌الدین بود که به مناظره‌های دینی داغ و پر آب‌وتابش با علمای حنفی منطقه پیشاور و اطراف معروف بود. شیخ رحیم‌الله حقانی یکی از علمای حنفی بود که به مخالف سرسخت سلفی‌ها در پیشاور از جمله شیخ جلال‌الدین تبدیل شد و مرتبا درگیری‌های لفظی با سلفی‌ها داشت و از زبان تحقیرآمیز در مورد عقاید سلفی‌ها استفاده می‌کرد.

با صعود سلفی‌های پیشاور مانند شیخ جلال‌الدین، شیخ قاسم و شیخ ابویزید عبدال‌قاهر خراسانی به رده‌های رهبری ولایت خراسان دولت اسلامی، سلسله ترورهای هدف‌مند علیه رهبران و هواداران طالبان افغانستان در پیشاور آغاز شد. این ترورها علمای حنفی را که با سلفی‌ها درگیر جدال‌های فرقه‌ای بودند، نیز هدف قرار داد. به این ترتیب شیخ رحیم‌الله حقانی، که هم یک عالم حنفی ضدسلفی و هم یک فرمانده شبه‌نظامی طرف‌دار طالبان بود، به هدف اولیه کارزار ترور ولایت خراسان دولت اسلامی در پیشاور در سال ۲۰۱۶ بدل شد. اما شیخ حقانی جان سالم به در برد. مفتی ندیم محمودی، که یکی دیگر از عالمان ضد سلفی‌گری و ضد ولایت خراسان دولت اسلامی بود، در حمله‌ای در پیشاور به شدت زخمی شد. دو همراه او در این حمله کشته شدند. مولوی میراحمد گل هاشمی و مولوی داود، که هر دو والیان نام‌نهاد طالبان برای ننگرهار و کابل بودند، نیز از جمله‌ی رهبران طالبان افغانستان اند که بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ توسط ولایت خراسان دولت اسلامی در پیشاور کشته شدند.

در اوج جنگ طالبان افغانستان با داعش در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، شیخ رحیم‌الله حقانی مرتبا از جبهه‌های طالبان در ننگرهار بازدید می‌کرد و با سخنرانی، جنگ‌جویان این گروه را تحریک می‌کرد و خواستار کشتار بی‌رحمانه جنگ‌جویان داعش می‌شد. او مرتبا ادعا می‌کرد که اعضای ولایت خراسان دولت اسلامی بدترین مرتدین هستند و حتا تمام سلفی‌ها را تکفیر کرد. به این دلیل، شیخ رحیم‌الله حقانی و همراهان او اکنون ولایت خراسان دولت اسلامی را متهم می‌کنند که برای گرفتن انتقام از شیخ حقانی، در ماه اکتبر سال جاری مدرسه طالبان در پیشاور را هدف قرار دادند.

روی‌آوردن ولایت خراسان دولت اسلامی به اهداف نرم

ترورهای هدف‌مند ولایت خراسان دولت اسلامی در پیشاور زمانی پایان یافت که این گروه تقریبا تمام سنگرها و مراکز قدرت خود را در ننگرهار و کنر به طالبان باخت. با این‌حال، ولایت خراسان دولت اسلامی اخیرا در افغانستان دوباره قدرت گرفته و به جای به دست آوردن قلمرو، به انجام حملات تروریستی منفرد روی آورده است. برای مثال، ولایت خراسان دولت اسلامی مسئولیت چندین حمله را در ننگرهار و کابل به عهده گرفته است. در این حملات به استثنای حمله کلان این گروه بر زندان ننگرهار که منجر به آزادی صدها نفر از اعضای ولایت خراسان شد، غیرنظامیان هدف اصلی بوده‌اند. الگوهای شکل‌گرفته از این حملات نشان می‌دهد که ولایت خراسان دولت اسلامی برای گسترش ترس از تروریسم در میان غیرنظامیان بر حمله بر اهداف نرم متمرکز شده است. بنابراین، هدف قراردادن مدرسه شیخ رحیم‌الله حقانی در پیشاور در ماه اکتبر، به حملات دیگر ولایت خراسان از جمله حمله این گروه بر مرکز آموزشی کوثر دانش در ۲۴ اکتبر و حمله بر دانشگاه کابل در ۲ نوامبر شبیه است.

گسترش درگیری‌های طالبان و ولایت خراسان از زمان شکل‌گیری این گروه در افغانستان به پایگاه‌های هواداران مردمی و علمای دینی ولایت خراسان در اطراف پیشاور، دوره‌ی جدیدی از تروریسم فرقه‌ای را در پاکستان رقم زد. پاکستان به مدت سه دهه شاهد قتل‌های وحشیانه علما و پیروان شیعه و سنی بود. برای مثال، علمای برجسته سنی‌مذهب دیوبندی از جمله مولانا حق نواز جنگوی، مولانا ضیا الرحمان فاروقی، شیخ حبیب‌الله مختار، مولانا اعظم طارق، مفتی نظام‌الدین شمزی، مفتی محمد عادل خان (که اخیرا توسط افراد مسلح در اکتبر ۲۰۲۰ ترور شد) و ده‌ها عالم دیگر از سال ۱۹۹۰ به این سو کشته شده‌اند. با این‌حال، گروه‌های شبه‌نظامی شیعه پاکستانی مانند سپاه محمد، که از نظر تاریخی سنی‌های دیوبندی را هدف قرار می‌دادند، هرگز مسئولیت حمله به مدرسه‌های دیوبندی پیشاور را به عهده نگرفته‌اند و عمدتا در کراچی و پنجاب فعال بوده‌اند.

به همین ترتیب، پس از ۱۱ سپتامبر گروه‌های جهادی ضددولت پاکستان علمای دین، سیاست‌مداران اسلام‌گرا، زیارت‌ها و مساجد را نیز هدف قرار داده‌اند. با این‌حال، تحریک طالبان پاکستان که به‌عنوان سازمان مادرِ چنین گروه‌ها عمل می‌کند، از زمان صدورِ رهنمودهای رسمی به جنگ‌جویانش در سال ۲۰۱۸ مبنی بر خودداری از حمله بر چنین اهداف، از هدف قراردادن مدارس دینی خودداری کرده است. به همین خاطر پس از حمله ماه اکتبر بر مدرسه پیشاور، سخن‌گوی تحریک طالبان پاکستان با نشر بیانیه‌ای به سرعت این حمله بر مدرسه شیخ رحیم‌الله حقانی را محکوم کرد.

در این میان فقط ولایت خراسان دولت اسلامی مسئولیت حمله بر مدارس دینی را برعهده گرفته است. برای مثال این گروه مسئولیت بمب‌گذاری ماه جنوری یک مدرسه مشابه را در کویته که مرکز اصلی طالبان افغانستان است، به عهده گرفت. این مدرسه متعلق به شیخ عبدال‌حکیم، یکی از شخصیت‌های مذهبی برجسته طالبان افغانستان بود. شیخ عبدال‌حکیم همچنین یکی از نزدیکان ملا هبت‌الله آخندزاده، رهبر طالبان افغانستان است و اکنون رهبری مذاکرات صلح طالبان با دولت افغانستان را برعهده دارد.

با این‌حال سوال این‌جاست که چرا ولایت خراسان دولت اسلامی با این‌که شیخ رحیم‌الله حقانی دشمن قسم‌خورده این گروه دانسته می‌شود، حاضر نشد مسئولیت حمله ماه اکتبر بر مدرسه پیشاور را برعهده بگیرد. یک دلیلش می‌تواند این باشد که ولایت خراسان دولت اسلامی در پی جلوگیری از عواقب شدید این دست حملات علیه جامعه کلان‌تر سلفی‌ها از جمله هواداران این گروه است که از زمان سقوط مراکز قدرت‌شان در افغانستان از حملات طالبان افغانستان علیه آن‌ها هراس داشته‌اند. پس از این‌که طالبان افغانستان ولایت خراسان دولت اسلامی را در کنر و ننگرهار شکست داد، شخصیت‌های سلفی پشتون تحت رهبری شیخ عبدال‌عزیز نورستانی و حاجی حیات‌الله که برادرزاده شیخ جمیل‌الرحمان است، در پیشاور تشکیل جلسه دادند و به طالبان بیعت کرده و ولایت خراسان دولت اسلامی را محکوم کردند. آن‌ها خواستار حمایت و محافظت طالبان افغانستان از جامعه سلفی شدند و سعی کردند که از کشانده‌شدن بیشتر پای‌شان در رقابت طالبان و ولایت خراسان دولت اسلامی جلوگیری کنند. اگر ولایت خراسان دولت اسلامی مسئولیت حمله به مدرسه پیشاور را برعهده می‌گرفت، این کار سلفی‌هایی را که ولایت خراسان دولت اسلامی هنوز به حمایت‌شان نیاز دارد، از این گروه دور می‌کرد. هرچند این سلفی‌ها اکنون ظاهرا به طالبان افغانستان وفادارند.

احتمال دیگر می‌تواند این باشد که تندروهای ولایت خراسان دولت اسلامی به دلیل آسیبی که به خاطر تبلیغ شیخ رحیم‌الله حقانی به این گروه وارد شده است، خشمگین بوده‌اند و این خشم آن‌ها را وادار به برداشتن گامی برای حذف این شیخ، بدون گرفتن تأییدی رهبری ولایت خراسان دولت اسلامی کرده بوده است. این احتمال بیشتر از این جهت قابل قبول است که ساختار فرماندهی ولایت خراسان دولت اسلامی در چند ماه گذشته توسط عملیات‌های ضدتروریستی نیروهای افغان و ایالات متحده نابود شده است. علاوه براین، ولایت خراسان دولت اسلامی از جانب طالبان افغانستان نیز متحمل شکست‌های بیشتری شده است.

نتیجه‌گیری

جهادگرایان سلفی متعلق به ولایت خراسان دولت اسلامی که عقایدشان در دهه‌های اخیر از پیشاور به افغانستان گسترش یافته است، همچنان تهدیدی برای طالبان افغانستان هستند. برآیند درگیری داخلی آن‌ها ممکن است به این بستگی داشته باشد که آیا طالبان افغانستان سلفی‌ها را در صفوف خود جای می‌دهد یا همچنان مناطقی از افغانستان را تحت کنترل خود به‌عنوان یک دولت عمدتا حنفی (چیزی که طالبان در دوره پیشا حملات یازده سپتامبر بود) نگه می‌دارد. با این‌حال، از آن‌جایی که شورای طالبان افغانستان فاقد یک شخصیت سلفی است و طالبان افغانستان اصرار دارند که تنها فقه حنفی را در آینده به‌عنوان قانون در افغانستان داشته باشند، انتظار این‌که طالبان افغانستان سلفی‌ها را درون خود بپذیرند اندک است.

جدا از اختلافات مذهبی، برخی از عوامل بیرونی نیز ممکن است درگیری فرقه‌ای حنفی و سلفی را بیشتر دامن بزند. برای مثال، آنچه حمایت برخی از کشورهای خارجی به‌ویژه ایران و عربستان سعودی در گذشته از گروه‌های شیعه و سنی افغانستان و پاکستان خوانده می‌شود، از خاموش‌شدن درگیری‌های فرقه‌ای در پاکستان جلوگیری کرده است. همچنین گفته می‌شود که عربستان سعودی از شبه‌نظامیان سلفی در کنر نیز در ایجاد یک امارت سلفی «خالص» در پایان جنگ افغانستان و شوروی در دهه ۱۹۸۰ حمایت می‌کرده، اما گروه‌های جهادی حنفی پس از درگیری شدید گلیم امارت سلفی‌ها را به سرعت جمع کردند. بسته به چگونگی آینده رقابت ایران و عربستان سعودی در افغانستان و مناطق مرزی پاکستان در سال‌های پیش‌رو، امکان دارد شاهد تکرار برخی از نسخه‌های جدیدتر درگیری‌های گذشته سلفی‌ها با حنفی‌ها در افغانستان و مناطق مرزی این کشور با پاکستان باشیم.